Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Draugai ir Draugės, paremkite naudingais daiktais didįjį "Laisvės" Bazarą vasario-Feb. 10-13 dd. Brooklyne, N. Y.

No. 32 Telefonas STagg 2-3878. Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Vasario (Feb.) 8, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XX IX, Dienraščio XXI

KRISLAI

Trys Kunigai į Pietų Ameriką.
Menki Žmogeliai.
Panašiai ir "Naujienos."
Bet Yra ir Kitaip Mąstančių.
Rašo **R. Mizara.**

Amerikos lietuvių kunigai marijonai siunčia į Pietų Ameriką tris savo brolius Kristuje: kun. Jakaitį, kun. Andriušį ir kun. Vengrą. Jie ten "darbuosis," "šviesdami brolius lietuvius."

Tenka pabrėžti, kad Pietų Amerikos lietuviai **labai nepageidauja kunigų.** Jau keletas jų ten buvo nuvykę ir visi susikompromitavę išbėgo į Lietuvą arba Jungtines Valstijas.

Kodėl jie susikompromitavo? Ogi todėl, kad susidėjo su reakcija, ėjo prieš pažangiuosius lietuvius, tad niekas jų neberėmė. Dažnai jie patapdavo šnipais ir visokiais šuleriais, na, o tokių žmonės nemyli.

* * *

Tad ir įvardintieji kunigai, jei jie nuvažiavę ten eis su progresu, prieš fašizmą, žmonės juos gali šiltai pasitikti. Bet laukti tokio iš lietuvių kunigų pusės nusistatymo beveik nei neverta, nes stebūklų šiandien nėra.

Reikia priminti, jog ypačiai marijonai yra dideli reakcijos ramsčiai. Aišku, Pietų Amerikos lietuvių visuomenė mokės juos įvertinti sulyg jų darbais.

* * *

Vienas socialistas, kalbėdamas Piliečių K-bo susirinkime apie ALK Brooklyno skyriaus konferenciją, pasakė, būk priimtoji konferencijos rezoliucija reikalauja, kad Lietuva jungtųsi su Lenkija ir Rumunija, kad galėtų pasekmingiau apginti Sovietų Sąjungą, kai ši bus užpulta...

Klausau ir mąstau: kaip tai gali žmogus taip per akis meluoti! Jis drįsta atsistoti prieš kitus žmones ir sakyti, ko niekad niekur nebuvo sakyta nei rašyta, būk taip buvę sakyta ir parašyta! Todėl, girdi, konferencija buvusi Lietuvos pardavikė.

Koks menkas toksai žmogelis!

* * *

Deja, panašų **melą** ir "Naujienos" paskelbė savo špaltose ir jis niekad nebuvo atšauktas.

Atrodo, kad čia yra koks nors sutartinas darbas Amerikos Lietuvių Kongresui ardyti. Bet jeigu norima tai daryti, tai reikia atvirai ir pasakyti!

* * *

Esant Bostone, teko kalbėtis ir su "Keleivio" redaktorium, St. Michelsonu. Man patiko tai, kad jis pakartojo savo nuomonę, **jog Amerikos Lietuvių Kongresas reikia palaikyti, jo darbas plėsti ir visos pažangiųjų lietuvių Amerikoje jėgos jungti, o ne draskyti.**

Man atrodo, jei tik "Keleivio" redaktorius griežčiau tuo klausimu nusistatytų ir už vienybę garsiau pasireikštų, tai pasekmės daug didesnės būtų.

* * *

Iki "Laisvės" bazaro pasiliko tik trys dienos. Pasakykit, draugai, apie bazarą savo pažįstamiems ir prieteliams. Nepamirškit juos atsivesti bazaran.

AMERIKOS FAŠISTAI VĖL GRUMOJA NUŠAUT ROOSEVELTĄ; SKELBIA KARĄ PRIEŠ NAUJĄJĄ DALYBĄ

Portland, Oregon. — Roy Zachary, galva Amerikos Sidabramarškinių fašistų, slaptame susirinkime šičia gyrė Dies'o "tyrinėjančiąją" komisiją. Jis didžiavosi, kad ta komisija visai nešaukė kamantinėt Sidabramarškinius fašistus, o savo "tyrinėjimais" skelbė karą prieš "raudonuosius."

R. Zachary apšaukė Naujosios Dalybos demokratiją "tiktai žydišku komunizmu," o per savo laikraštį "Liberation" jis atvirai kursto pavartot jėgą kovai prieš Naująją Dalybą.

Tas Sidabramarškinių "fiureris" taipgi prisiminė, kad andai Chicagoj jis pats grumojo "nušaut prezidentą Rooseveltą, jeigu kas kitas nenušaus jo." Ir jis čia didžiavosi, kad "aš gavau labai daug pagyrimų" už tą grąsinimą Rooseveltui.

Zachary ragino savo šalininkus veikt išvien su vokiečiais naziais ir remt Japoniją ir Hitlerį.

Kas dėjosi tame slaptame Sidabramarškinių susirinkime, tatai išdavė vienas žmogus, kurį Sidabramarškiniai per klaidą pakvietė į savo mitingą.

EXTRA!

ANGLIJA IR FRANCIJA SPIRIA ISPANIJĄ UŽLEIST FRANKUI SALĄ

London, vas. 7. — Anglijos ir Francijos valdovai liepia Ispanijos respublikai užleist savo salą Minorcą generolui Franco'ui, bet tik su ta sąlyga, kad salą užimtų vien Ispanijos fašistai, be Italijos fašistų ir Vokietijos nazių.

Francija bijo, kad jeigu Italijos fašistai užimtų Minorcą, tai iš jos grąsintų Francijos laivam plaukt per Viduržemio Jūrą.

United Press praneša, kad italai ruošiasi šturmuot ir užimt liaudiečių Minorcą, kuri randasi į rytus nuo didesnės, fašistų valdomos Majorcos salos.

Kai kas sako, kad Francija pati rengiasi "laikinai" užimt Minorcą, idant Italija jos neužvaldytų.

PREZ. AZANA NORI 'GREIČIAUSIOS TAIKOS'

St. Julien, Francija, vas. 7. — Pervažiavęs iš Ispanijos į Franciją, Manuel Azana, Ispanijos prezidentas, pareiškė, kad "aš noriu kuo greičiausios taikos."

Įnešta USA Kongresui Pusiau Nukirsti Pašalpas Bedarbiams

Washington. — Prezidentas Rooseveltas reikalavo paskirt WPA viešiem darbam ir tiesioginiam bedarbių šelpimui $2,266,165,000 ateinančiais finansiniais metais. O neva "demokratas" kongresmanas Cl. A. Woodrum dabar įnešė kongresui visai panaikint WPA darbus ir neskirt daugiau kaip $1,120,000,000 bedarbiams per metus.

Savo įnešime jis reikalauja, kad šalies valdžia ir tuos pinigus padalintų valstijoms su ne daugiau kaip 10 procentų skirtumu tarp įvairių valstijų, ir visai nesikištų į tai, ką tos valstijos darys su pašalpiniais pinigais. Kongresmanas Woodrum taipgi sako, kad nė vienas bedarbis neturi gaut nuolatinę pašalpą daugiau kaip per 12 mėnesių.

Didžiuliai Pelnai ir Monopolinė Galybė Apdraudos Kompanijų

Washington.— Didžiosios apdraudos (insurance) kompanijos Amerikoje dabar turi 27 bilionus ir 750 milionų dolerių kapitalonuosavybės. **Per paskutinius 20 metų jos gavo 20 bilionų ir 900 milionų dolerių daugiau įplaukų negu per tą laiką išmokėjo pomirtinių ir kitų teisėtų lėšų.** Taip liūdijo žinovai, pastatyti valdiškos šėrų ir bonų komisijos, tyrinėjime, kur kongresinė komisija perkratinėja monopolinius kapitalistus.

Pasirodo, kad didžiosios apdraudos kompanijos turi 11 bilionų dolerių daugiau turto negu vertė viso New Yorko miesto. Tos kompanijos yra savininkės 23 procentų geležinkelių bonų, 15 procentų visų pramonės šėrų-bonų ir turi virš 11 procentų visų morgičių ant farmų.

Milžiniška piniginė tų kompanijų galybė diktuoja, ką turi daryt įvairios pramonės ir bankai.

Jungtinėse Valstijose yra 64 milionai žmonių apsidraudę "insurance" kompanijose, bet jie neturi jokio balso kas liečia tų kompanijų politiką ir biznį.

ORAS

Dalinai apsiniaukę, nešalta.—N. Y. Oro Biuras.

Liaudiečių Kariuomenė Puikioj Tvarkoj Pasitraukė iš Katalonijos į Franciją

GEN. FRANCO TURĖJO 10 SYKIŲ DAUGIAU NAZIŲ IR ITALŲ GINKLŲ PRIEŠ LIAUDIEČIUS

La Junguera, Ispanija.— Respublikos premjeras Juan Negrin ir užsieninis ministeris Julio Al. del Vayo atsilankė į Ter frontą, šiaurinėje Katalonijoje, ir sveikino liaudiečių kariuomenę, kad jinai taip didvyriškai priešinosi fašistam. Ta kariuomenė dabar pereina į Franciją, bet ne iš savo kalčios jinai apleidžia mūšių frontą, sakė premjeras Negrin. Jinai turėjo permažai ginklų ir amunicijos, lyginant su fašistais.

Nuo gruodžio 21 d. šėlo nepaliaujami mūšiai Katalonijos frontuose, o jėgos buvo labai nelygios:

Respublikos armija Katalonijoj tada turėjo 120,000 kareivių, 300 kanuolių, 50 tankų, 50 lėktuvų ir tik dviem savaitėm kanuolinių šovinių. Generolo Franco gi ispanai, italai ir vokiečiai fašistai ir maurai tada sudarė 250,000 kariuomenės ir turėjo 3,000 kanuolių, 500 tankų, 800 orlaivių ir neribotą skaičių kulkasvaidžių ir įvairių šovinių.

O kai, galop, respublikos armija buvo priversta trauktis per rubežių į Franciją, tai jinai pasitraukė puikioj tvarkoj, be jokio sumišimo. Net Francijos ir Amerikos atžagareiviški laikraščiai pripažįsta, kad respublikiečių pasitraukimas buvo tvarkus.

FRANCIJOS DARBININKAI PROTESTUOJA, KAD VALDŽIA SUVARĖ ISPANIJOS DIDVYRIUS Į KALĖJIMIŠKAS STOVYKLAS

Reikalauja Persiųst Juos į Ispanijos Respubliką—Skurdi Būklė Koncentracijos Žardžiuose

Perpignan, Francija. — Iki šiol jau apie 150,000 žmonių perbėgo iš Katalonijos, šiaur-rytinės Ispanijos, į Franciją. Dauguma jų yra nekariškiai vyrai, moterys ir vaikai.

Francijos policija tuojau nuginkluoja Ispanijos respublikos kareivius ir visus varo kartu su civiliais pabėgėliais į koncentracijos stovyklas. Sykiu bruka į tas stovyklas daktarus ir kitus profesionalus ir sužeistus kariškius.

Koncentracijos stovyklose nešvaru ir labai blogos sveikatai sąlygos. Visi, net moterys ir vaikai ir ligoniai, turi miegot žardžiuose po atviru dangum.

Skandalas Laikyt Karžygius Kaip Kalinius Koncentracijos Stovyklose

Paryžius. — Komunistai ir kiti revoliuciniai darbininkai reikalauja, kad Francijos valdžia sugrąžintų į centralinę, respublikinę Ispaniją liaudiečius kareivius, pasitraukusius iš Katalonijos į Franciją. Sako, tai būtų skandališkas, bjaurus dalykas laikyt tuos didvyrius koncentracijos stovyklose kaip kalinius.

Bet Francijos kapitalistai per savo spauda šaukia valdžią, kad jokiu būdu neleistų tiem kareiviam (laivais) persikelt į Ispanijos respubliką.

GEN. FRANCO FAŠISTAI ŠAUDO IR KATALIKŲ KUNIGUS BARCELONOJ

Madrid. — Fašistai areštavo 50 tūkstančių žmonių Barcelonoj ir šimtus tūkstančių visoj Katalonijoj, daugiausia darbininkų ir paprastų narių įvairių liaudiškų partijų ir organizacijų.

Kariniai fašistų teismai nusmerkė mirt tokius daugius žmonių, kad šaudytojų "skvadai" jau nepaspėja jų visų sušaudyt.

Tarp suimtų yra ir katalikų žmoniškesnių kunigų; ir jie taipgi šaudomi.

Washington.— Kongresinė karo reikalų komisija raportavo, kad Amerikai reikėtų dar 3,000 naujų karinių lėktuvų.

NAZIŲ VADAI APŽIŪRINĖJA ITALIJOS POZICIJAS LIBIJOJ PRIEŠ FRANCIJĄ

Roma. — Vyriausias Hitlerio smogikų galva, Viktoras Lutze sykiu su aukštais Italijos valdininkais apvažinėja pasienius Libijos, afrikinės Mussolinio kolonijos, kuri rubežiuojasi su Tunisija, Francijos kolonija.

Paskutiniu laiku privažiavo į Italijos koloniją Libiją daugis Vokietijos inžinierių ir karo žinovų. Libijos gubernatorius Italo Balbo su jais apžiūrinėja strateginės pozicijas prieš Tunisiją.

Italijos fašistų spauda vėl rėkia prieš Angliją, kurios premjeras Chamberlainas (nors labai tyliai) pareiškė seime, kad Anglija stosianti išvien su Francija bile kare, "kuriame bus įveltos todvi šalys."

Juodmarškinių laikraščiai grumoja, kad Italija vis tiek sieks savo "naturalinių" tikslų (ypač prieš Francijos žemes), ir girdi, "sugniuždins visą Anglijos politiką namie ir užsieniuose."

ATŽAGAREIVIŲ SENATORIŲ SUKILIMAS PRIEŠ PREZIDENTO ROOSEVELTO SKIRIAMUS PAŽANGIUS ŽMONES

Anglų Premjeras Chamberlain Žada Padėt Francijai Apsigint

London. — Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain seime pareiškė, kad "jeigu bet kas grumotų gyvybiniams Francijos reikalams, tatai iššauktų tuojautinę šios šalies talką" (Francijai).

Chamberlain patvirtino kaip tiesą, ką sakė Francijos užsieninis ministeris Bonnet savo seime, kad "atsitikime karo, kuris paliestų abidvi šias šalis," tai Anglija remtų Franciją visomis jėgomis, o Francija taip pat visomis jėgomis padėtų Anglijai.

Kai kas spėja, kad, pagal Chamberlaino pareiškimą, tai Anglija eitų talkon Francijai prieš Italiją, jeigu Mussolinis užpultų Tunisiją, Francijos koloniją. Bet tai tik spėjimas.

Milžiniška Didžiuma Automobilių Darbininkų Remia C. I. O. Uniją

Detroit, Mich. — Visi didieji lokalai Jungtinės Automobilių Darbininkų Unijos ir tuzinai mažesniųjų lokalų nubalsavo remt unijos CIO pildantįjį komitetą prieš trockistą - skaldytoją Homerį Martiną, buvusį unijos pirmininką. Jis nesenai išmestas kaip fašistuojantis išdavikas.

Balsavimuos, pavyzdžiui, Dodge lokalas num. 3 pasisakė už dabartinę unijos vadovybę 2,000 balsų prieš septynis ar aštuonis; Briggs lokalas num. 212 užgyrė CIO 2,000 balsų prieš šešis. Panašiai nubalsavo ir visi kiti stambieji ir keli desėtkai mažesnių unijos lokalų.

Tais balsavimais jie sykiu parėmė šaukiamą kovo mėnesyje visos CIO Automobilių Darbininkų Unijos suvažiavimą Clevelande.

New City, N. Y. — Al. Allen, 30 metų, nuteistas kalėjiman 50 metų kaip užpuolęs žagint vieną moterį.

Washington. — Atžagareiviai demokratai senatoriai, susiburdami su republikonais, 72 balsais prieš 9 atmetė prezidento Roosevelto skiriamą Fl. H. Robertsą kaip federalį teisėją vakariniam distriktui Virginijos valstijos. Roberts yra veiklus Naujosios Dalybos rėmėjas, ir kaipo buvęs valstijinis Virginijos teisėjas, jis turi patyrimo, reikalingo federaliam apskrities teisėjui.

Abudu senatoriai iš Virginijos, Carter Glass ir H. F. Byrd, neva 'demokratai,' bet Naujosios Dalybos priešai, pareiškė, kad jiem Roberts "asmeniškai nepatinka;" ir dauguma kitų senatorių neva todėl balsavo prieš Robertsą. O nelabai senai dar pats sen. Byrd viešai gyrė Robertsą kaip "vieną gabiausių teisėjų Virginijoj."

Šalies konstitucija **sako,** kad prezidentas skiria federalius teisėjus ir tūlus kitus valdininkus "pasitaręs su senatu." Bet atžagareiviški senatoriai dabar savinas lygią skyrimų teisę su prezidentu arba dar didesnę.

Prezid. Rooseveltas skyrė buvusį kongresmaną Thomą R. Amlie iš Wisconsino kaip narį tarpvalstijinės prekybos komisijos. Bet abejotina, ar senatas jį užgirs. Įvairūs senato komisijos nariai išstoja prieš Amlie kaip vieną "radikališkiausių" žmonių Wisconsine. Atgaleiviai senatoriai įtarė Amlie net kaip "komunistą." Jis, pašauktas kamantinėjimui, užginčijo tuos įtarimus. Bet Amlie yra atviras Naujosios Dalybos rėmėjas, o tai jau ne "košer" daugeliui senatorių.

ISPANIJOS RESPUBLIKA ATSISAKO PASIDUOT FAŠISTAM

Paryžius, vas. 7. — Nepasitvirtina praneši mai, kad Ispanijos respublikos valdžia su premjeru Negrinu priekyje norinti pertraukt karą ir taikytis su fašistais.

Francijos ir Anglijos politikieriai įkalbinėjo generolui Franco'ui, kad jis žadėtų nebaust perskaudžiai respublikiečius; bet Franco pareiškė, kad respublika turi jam pasiduot be jokių sąlygų.

Perpignan, Francija, vas. 7.— Ispanijos fašistai skleidžia gandus, kad, girdi, "krinkas" liaudiečių frontas centralinėje Ispanijoje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLSHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President - - - Jos. Kairys
Vice-President - - A. Lideikis
Secretary-Treasurer - D. Sholl
Editor - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	$6.00
Foreign countries, per year.....	$6.50
Canada and Brazil, per year....	$5.50
United States, six months.....	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Reikalingas Aiškumas

Praeitą savaitę Brooklyne įvyko mėnesinis SLA 38-tos kuopos narių susirinkimas. Kuopos pirmininku yra socialistas Glaveckas. Na, ir šis žmogus siūlė ištraukti SLA 38-tą kuopą iš Amerikos Lietuvių Kongreso! Pasitraukti jis siūlė todėl, kam ALK Brooklyno skyriaus konferencijoj trockistams nepavyko pravaryti savo rezoliucija ir jie, trockistai, su pačiu Glavecku, vienuolikoj asmenų, dėl to apleido konferenciją.

Nebūtų įstabu, jei tokį įnešimą būtų padaręs fašistas. Bet kai jį padaro socialistas (fašistai, žinoma, jį karštai rėmė), tai kyla klausimas: **kas toliau?** Ar socialistai jau pradės ardyti Kongresą? Ar tas darbas, kurį mes dirbome bendrai ir pasiaukodami, nuo 1936 metų, bus pradėtas griauti—griauti atvirai ir akiplėšiškai?!

Mes norėtume, kad socialistų spauda pasisakytų atvirai: ar ji užgiria šį Glavecko "žygį"? Ar gali socialistas griauti Brooklyne tai, ką kiti socialistai, nepartiniai, demokratiniai nusistatę žmonės, ir komunistai dirba Bostone, Chicagoj, Pittsburghe ir kitur?

Mes puikiai žinome, kad griauti lengviau, negu statyti: vienas žmogpalaikis gali sugriauti tiltą, kuriam pastatyti reikėjo tūkstančių darbininkų.

Iki šiol mes manėme, jog dėl to, kas buvo ALK Brooklyno konferencijoj, bus galima pasitarti ir toliau bendrai dirbti. Bet kai tokioj organizacijoj, kaip SLA, atsistoja žmogus, besivadinąs net socialistų lyderiu (o tūli kiti socialistai jį palaiko) ir siūlo Am. Lietuvių Kongresą griauti, tai jau visai kitas dalykas.

Todėl, sakome, reikia dalykus greit išaiškinti.

Teroras Grigaičio Galvoj

Per kokią 15-ką pastarųjų metų greta "Laisvės" spaustuvės buvo ir tebėra valgykla (restoranas). Per tą laiką ji turėjo nemažai savininkų ir, žinoma, perėjo daug patarnautojų, darbininkų. Jie buvo visokių pažiūrų ir įsitikinimų. Tai jų dalykas.

Na, ir žiūrėkit, kokios publikacijos dabar susilaukė ši valgykla!

Kūliais persivertęs iš "komunisto" į "socialistą" J. Buivydas, sau įprastu būdu, parašė melą "Keleivin" (kuris jį mielai įtalpino), būk vienas "Laisvės" spaustuvės darbininkas (Kuraitis), nuėjęs pas dabartinį valgyklos savininką ir pareikalavęs: "Jeigu laikai W. Balvočių savo valgykloje, tai mes visi 30 "Laisvės" darbininkų neiname pas tave valgyti, nes Balvočius yra socialistas ir vakar visi socialistai apleido ALK Brooklyno skyriaus konferenciją."

Na, girdi, ir valgyklos savininkas paleidęs Balvočių, nes bijojęs boikoto!

Pamatę "Keleivyj" tą durną melą, mes net nematėme reikalo nei atsakyti, kadangi į visus melus, kuriuos toks Buivydas ar jam panašūs socialistų spaudoj rašo, negi atsakinėsi. Bet vėliau žiūrime, kad ir Chicagos menševikų gazieta tatai atsispausdina ir štai ką prideda:

"Drg. Balvočius turėtų kreiptis į LSS 19 kp., kad šį dalyką ištirtų ir apie jį pranešty LSS Pild. Komitetui, o pastarasis apsvarstys, kokių žingsnių imtis, kad toks teroras (mūsų pabraukta.—**"L." Red.**) iš komunistų pusės būtų sustabdytas."

Pirmiau, negu eisime prie čikagiškio menševikų lapo sapaliojimų, norime pasakyti žodį dėl paties melo:

"Laisvėje" niekad nedirbo ir šiuo tarpu nedirba 30 darbininkų. Iš tų, kurie dirba, paminėtoj valgykloj valgo tik dalis. "Laisvės" darbininkai niekad neįgaliojo nei Kuraičio nei ko kito eiti į valgyklą ir reikalauti jos savininką paleisti tą ar kitą darbininką.

Per tą 15-ką metų, kai šis restoranas gyvuoja, "Laisvės" darbininkai, kurie ten užeina valgyti, niekad nieko nesakė, nei valgyklos savininkams, nei jos patarnautojams dėl jų politinių pažvalgų bei tikybinių įsitikinimų. Jie, jei nori, užeina valgyti šion valgyklon, kaip ir bile kurion, nepaisant kas ją užlaiko, nepaisant, kas ten dirba.

Bet, ve, Buivydui panižo liežuvį dar kartą paplūsti komunistus, o "Keleiviui" pasinorėjo "sustiprinti" ryšiai tarp komunistų ir socialistų, na, tai ir paleido "antį."

Tą viską užviršija "Naujienos." Jos nori daryti "tyrinėjimus" (Dabar, mat, mada "tyrinėti komunistus."). Jeigu taip, tai užuot ėmusis to darbo socialistams, mūsų patarimas, tegu jie paveda tai Dieso komitetui. O gal pats Grigaitis teiksis atvykti ir ištirti? Prašome!

Kiek tai liečia terorą, tai jis yra ne pas komunistus, bet, kiek mums atrodo, **Grigaičio galvoj**. LSS Pild. Komitetas turėtų ten jo ir pajieškoti.

Liaudies Ispanijoj

Visi karo specialistai mano, kad Katalonijoj liaudiečiai neišsilaikys ilgiau, kaip savaitę. Galimas daiktas, nes liko siauras plotelis prie Francijos sienos, kur liaudiečiai laikosi. Mes neslepiame, kad Liaudies Ispanijai didelis smūgis netekimas Katalonijos. Barcelonoj ir jos apylinkėj buvo daug fabrikų, kur liaudiečiai gaminosi kanuoles, amuniciją, lėktuvus ir kitus ginklus. Nors Katalonija buvo atkirsta nuo Madrido, bet vis vien ji atitraukdavo daug fašistų jėgų.

Kada fašistai baigs užimti Kataloniją, tai jie sukoncentruos savo jėgas prieš Kastiliją (Madridą). Žinoma, užėmimas Katalonijos jiems daug kainuos kareivių ir ginklų. Prie to, jie ir užimtoj teritorijoj turės palikti nemažai armijos smaugimui žmonių pasipriešinimo. Bet vis vien generolas Franco iš Katalonijos galės mesti apie 200,000 armiją prieš centralinę Ispaniją, daug lėktuvų, tankų ir toli šaunančių kanuolių.

Atsargesni karo specialistai mano, kad Kastilijoj fašistus pasitiks vieninga ir gerai organizuota iš apie 500,000 liaudiečių armija. Jie mano, kad fašistai nei negalės tiesiai paimti Madridą, kurį apgulė dar 1936 metais. Bet fašistai bandys paimti vieną po kitam miestus ir Madridą numarinti badu.

Kastilijoj liaudiečiai turi **vieną trečdalį** Ispanijos, daug didelių miestų, apie trečdalį visų Ispanijos gyventojų. Jie norėjo pagelbėti Katalonijai ir buvo pradėję kelis puolimus ant priešų. Bet vėliau matydami, kad vis vien tas nieko nepagelbės, sulaikė ofensyvą ir pradėjo ruoštis apsigynimui. Mes turime viltį, kad Kastilijoj fašistai susitiks su galingu visų žmonių pasipriešinimu.

Praeitis ir Dabartis

Ispanijos liaudis parodė šioj kovoj tokį didvyriškumą, kurio daugelis ir draugų nelaukė. Pustrečių metų atsilaikyti prieš Italijos ir Vokietijos fašistų jėgas, sąlygose, kada ir demokratinės valstybės (Anglija, Francija ir net Jungt. Valstijos) nedraugiškos, tai reikėjo didelio pasiryžimo.

Ispanijos liaudis didvyriškai kovėsi ir praeityj. Napoleonas per kelis metus, nuo 1808 iki 1814 metų, vedė karą Ispanijos pavergimui, buvo įsibriovęs su galinga armija, bet negalėjo savo tikslo atsiekti. Tos kovingos tradicijos gyvuoja ir dabar Ispanijos žmonėse ir jie jų laikosi. Jeigu net fašistams ir pavyktų užimti Ispaniją, tai ir tada ten eis didelė vidujinė kova. Kaip liepsnos liežuviai, sukilimai, tai vienur, tai kitur išsiverš.

Kaip kurie mūsų draugai perdaug susiramina prisimindami Ispanijos liaudies praeities kovingas tradicijas ir užmiršta pareigą—gelbėti kaip tik galima dabar jos kovoj. Mes įvertiname liaudies praeities kovingas tradicijas, bet tuo pat kartu žinome, kad šių dienų karo technika yra ne ta, kuri buvo šimtas metų atgal. Italijos imperialistai du kartus pralaimėjo karą Ethiopijoj, pabaigoje pereito šimtmečio; o dabar, pagelba karo technikos, nugalėjo ethiopus. Žmogaus kūnas negali atsilaikyti prieš karštą plieną ir ugnį, tankus ir lėktuvus!

Gelbėkime Ispanijos žmonėms dabar, kol dar nėra pervėlu! Prašykime prezidento Roosevelto ir kongresmanų, kad jie greičiau nuimtų embargo, kad leistų Ispanijos žmonėms nusipirkti reikmenų ir ginklų, kad jie galėtų apsiginti nuo Italijos, Vokietijos ir Portugalijos fašistų intervencijos!

WPA DARBININKŲ MARŠAVIMAS NEW YORKO MIESTE

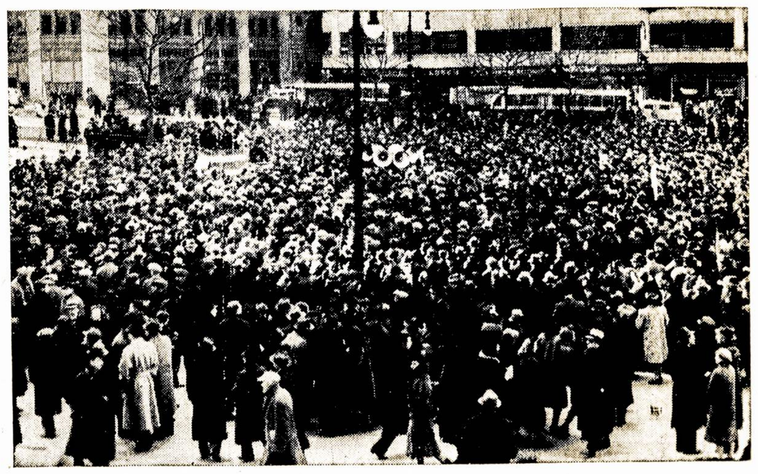

Newyorkiečių parade iš Washington Square į Foley Square tūkstančiai WPA darbininkų ir krautuvininkų demonstravo prieš nukapojimą prezidento Roosevelto reikalaujamų paskyrų WPA darbams.

LIETUVOS JAUNIMO ATSIŠAUKIMAS

Jei tau brangi Lietuvos nepriklausomybė ir tavo geresnė ateitis, budėk!

Hitlerinis slibinas, prarijęs Čechoslovakija, dar nepasisotino! Jis dabar siekia paglemžti mūsų kraštą, paversti mus savo baudžiauninkais.

Atviri Hitlerio samdiniai-voldemarininkai, mėginusieji dar 1934 metais užtraukti mums hitlerinį jungą, vėl sujudo.

Šitokiu rimtu ir atsakomingu mūsų tėvynei momentu, kada Smetonos valdžia žingsnis po žingsnio kapituliuoja prieš Hitlerį, kada Klaipėdoj jau šeimininkauja naziai, reakcininiai liaudininkų ir krikščionių demokratų vadai įvykdė didžiausią išdavystę: jie susijungė su voldemarininkais, šitais aršiausiais Lietuvos priešais. Hitleriškiems voldemarininkams šitie reakciniai kademų ir liaudininkų vadai padeda prisidengti neva tai kova prieš esamą Smetonos valdžią, už demokratinės tvarkos atstatymą Lietuvoj. Bet tai šlykštus melas ir apgavystė! Voldemaras, šis Lietuvos demokratijos smaugikas, liaudies budelis ir Hitlerio šveicorius su demokratija nieko bendro neturi. Jis neša Lietuvos tautai sunkesnį už Smetonos jungą, ruošia žiaurios vokiečių okupacijos dienas, kultūrinę ir tautinę pražūtį. Ir kas eina kartu su juo, tas išduoda mūsų šalį hitlerinei sauvalei.

Reakcininkams kademų ir liaudininkų vadams pavyko apgauti ir dalį jų įtakoj esančio jaunimo. Žinodami, kaip smarkiai Lietuvos jaunimas neapkenčia Smetonos - Mirono valdžios dėl savo beteisiškumo ir skurdžios padėties, jie mėgina tą jaunimą įtraukti į judėjimą po Voldemaro vėliava. Kad atitraukti jaunimą nuo tikros kovos už savo ir viso krašto reikalus, voldemarininkai stengiasi jaunimą nuvesti žydų pogromų keliais. Bet mes tikim, kad ir tas apgautas jaunimas supras pragaištingus voldemarininkų Lietuvos jaunajai kartai siekius ir pasmerks liaudininkų ir kademų reakcinių elementų bendradarbiavimą su hitleriškais voldemarininkais, nes šis bendradarbiavimas šiandien yra pavojingiausias Lietuvos nepriklausomybei.

Lietuvos jaunime! Krikščionių, liaudininkų, tautininkų jaunime! Užmirškim savo įsitikinimų skirtumą ir atminkim tik vieną: kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Tai nepriklausomybei ginti yra tik vienas kelias: jokio kapituliavimo prieš Hitlerį ir kitus fašistinius agresorius! Tuo keliu eina didvyriška Ispanijos liaudis, tuo keliu eina kilni Kinijos liaudis, tuo keliu eina visos taikos trokštančios tautos, tuo keliu eiti šaukia mus didis Rytų kaimynas—Sovietų Sąjunga, taikos ir mažųjų tautų stipriausias ramtis. Vienykim mūsų jėgas į galingą jaunimo frontą kovai prieš hitlerinę agentūrą voldemarininkus ir jų ruošiamą mūsų kraštui vokiškojo fašizmo okupaciją, kovai prieš kapituliacinę Smetonos politiką, kovai dėl Lietuvos apgynimo valdžios, kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimo.

Šalin voldemarininkus—Lietuvos nepriklausomybės duobkasius!

Tegyvuoja nenugalimas bendras jaunimo frontas Lietuvos nepriklausomybei ginti, kovai dėl geresnės jaunimo ateities!

Tegyvuoja Lietuvos nepriklausomybė!

Lietuvos Komunistinės Jaunimo Sąjungos Centro Komitetas.

1939 m. sausio m. 7 d.

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vokiečių Kampanija dėl Klaipėdos

"Pr. Zeitung" laikr. palankiai komentavo Klaipėdos kr. gubernatoriaus Gailiaus padarytus pareiškimus Klaipėdos kr. centr. valdžios įstaigų viršininkams.

"Pr. Zeitung" šia proga pataria gubernatoriui priimti į Kl. kr. centr. valdžios tarnybas ne tik Klaipėdos lietuvius, bet taip pat klaipėdiškius vokiečius (Memeldeutschen), kurie esą, pagal laikraštį, krašto gyventojų dauguma.

Karaliaučiaus spauda išcitavo Estijos kariuomenės vado gen. Laidonerio kalbą N. Metų proga. Gen. Laidoneris, darydamas apžvalgą, be ko kita, pareiškęs, kad Klaipėdos reikalas turįs interesuoti tik Lietuvą ir Vokietiją.

Lenkų Svečiai Klaipėdoje

Nesenai Klaipėdoje lankėsi lenkų min. Lietuvai p. Charvatas, Lenkijos Prek. ir pramonės rūmų pirm. Vasungas ir užs. reik. min-jos dir. Lubaševskis. Prekybos santykius pradėję su Lietuva, lenkai numatą Klaipėdoje įsteigti savo konsulatą. Konsulatui norį nupirkti namus. Tuo reikalu ministeris Charvatas Klaipėdoje ir lankęsis. Bet ir aplamai dabar lenkai domisi Klaipėda.

Anglija Paskirstoma į 12 Diktatūrų Karo Laikui

London. — Seimas svarsto Anglijos valdžios reikalavimą paskirt pustrečio biliono dolerių kariniams reikalams per metus.

Civilių žmonių gynimo ministeris Sir John Anderson pranešė seimui, jog yra suplanuota paskirstyt Angliją karo metu į 12 sričių ir pastatyt komisionierių-diktatorių kiekvienoj tokioj srityj.

Užsakyta 1,200,000 priešgesinių maskų kūdikiams ir išdirbta planai, kaip priruošt 200 tūkstančių lovų ligoninėse dėlei sužeistų, per 24 valandas po to, kai karinis priešas pradės orlaiviais bombarduot Angliją.

Fašistų Lėktuvai Virš Francijos Žemės

Port Vendres, Francija. —Francūzų priešorlaivinės kanuolės šaudė į aštuonis fašistų lėktuvus, kurie skraidė virš Francijos pasieninio ruožo; bet tos kanuolės, matyt, tik baidė fašistų lėktuvus, o nebuvo taikomos tiesiai į juos.

ŽINOVAS ŠAUKIA NEPARDUOT SENOS GELEŽIES JAPONIJAI

San Francisco, Calif. — E. S. Smith, pirmininkas vienos chemikų ir inžinierių draugijos, šaukia Amerikos kongresą sustabdyt pardavinėjimą senos geležies Japonijai ir kitom šalim. Sako, jog praeitame kare jau beveik pritrūko Amerikai geležies, o dabar dar labiau jos trūktų. Jis buvo valdiškas geležies ir plieno komisionierius laike pasaulinio karo.

Per penkerius paskutinius metus Japonija pirko 7,500,000 tonų senos geležies iš Jungtinių Valstijų.

Albany, N. Y. — Republikonai New Yorko valstijos seimelio atstovai pareiškia priešingumą sumanymam įneštiem prieš grafterius.

Klausimai ir Atsakymai

KLAUSIMAI

(1) Ar Sovietų Sąjungos piliečiai moka taksus, kaip ir už ką turi mokėti?

(2) Kiek Sovietai išveža į užsienį savo tavorų ir kiek jie perkasi užsienyj?

(3) "Laisvėj" No. 25 buvo rašyta, kad kovo mėnesį įvyks Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Kongresas, į kurį bus slaptai išrinkta nuo kiekvieno 1,000 narių vienas delegatas ir nuo kiekvieno 2,000 kandidatų taipgi vienas, bet kandidatų delegatai neturės sprendžiamojo balso suvažiavime.

Man neaišku, kas gi tie 1,000 narių, ar jie partijos nariai, ar kitų organizacijų? Ir kodėl kandidatų delegatams duoda tik patariamą balsą?

J. M.

ATSAKYMAI

(1) Taip, Sovietų Sąjungos piliečiai moka taksus, ir kitaip negali būti, nes iš ko tada galėtų valstybė verstis? Yra taksai nuo įplaukų, sakysime, juos moka aukšto prasilavinimo piliečiai, kurie daug uždirba; moka taksus ir kolektyviečiai; moka taksus ir tie, kurie turi daugiau sutaupinimų. Bet visi taksai yra taip sutvarkyti, kad piliečius neapsunkintų.

(2) Sovietų Sąjunga 1937 metais iš užsienio įvežė už $256,000,000 įvairių tavorų; tais pat metais į užsienį išvežė už $327,450,000 savo tavorų. Reiškia, užsienio prekyba davė Sovietams pelno.

(3) Žinoma, kad ten minimi nariai yra Komunistų Partijos nariai, o ne kitų organizacijų.

Sovietų Sąjungos Komunistų Partija taip subudavota, kad įstojąs žmogus per tūlą laiką būna tik kandidatu. Jis atlieka partiečio darbą, bet dar neturi pilnų nario teisių. Tas reikalinga, kad apsisaugojus nuo nepageidaujamų elementų. Bet toki kandidatų delegatai daug gaus iš K. P. Kongreso, nes jie viską girdės.

Parašė — NIKOLAI POGODIN

Kaliniai

Apysaka

Vertė—B. E. SENKEVIČIENĖ

(tąsa)

Tarpe tų pavargusių, skubinančių žmonių Kostia užsilaikė labai nepriklausomai, išdidžiai. Jo judėjimai buvo aristokratiški, jis atsargiai žingsniavo savo madinguose čebatuose, žiūrėjo į viską pusiau primerktomis akimis, ir nuolat traukė cigareto dūmus. Jis jautėsi garbingu vyru.

"Mitia, juk tu tikrai nemanai, kad aš galėčiau dirbti čia tarpe to purvo?"

"Žinoma, kad gali, Kostia, nekalbėk durnysčių."

Kapitonas pabarškino Mitios kaktą.

"Tau čia vienas ratelis yra liuosas."

Jie praėjo vietą, kur įvairios karikatūros atsisakančių dirbti buvo iškabintos. Mitia nurodė vieną, begaliniai panašią į Kostią ir tarė:

"Kostia, tai tu."

Kostia pažvelgė, nusispjovė smarkiai. "Mane paveikslai neinteresuoja."

Jie priėjo prie didelės iškabos, kurioj pareikšta:

"Laisvė, garbė ir paaukštinimas laukia pirmaeilius urmininkus, kurie darbu prisideda prie budavojimo Baltųjų Jūrų Kanalo!"

Kapitonas perskaitė ir nusisuko.

"Kas tai per medalius, kurį tu nešioji, Mitia?"

"Tai yra ženklas urmininko."

"Ką jis reiškia?"

"Aš čia buvau pasiųstas dešimčiai metų. Dabar sutrumpino ant šešių."

Mitia parodė jam mažiukę knygutę.

"Matai, Kostia, aš turiu tik šešius metus. Kada kanalas bus užbaigtas aš būsiu liuosas."

"O aš nusispjausiu ant visų ir pabėgsiu," pertraukė Kostia.

"Ir būsi pagautas ir atgal čia sugrąžintas, o aš tuo tarpu būsiu ant laisvės."

"Mitia, dėl dievo, nešdinkis iš čia, palik mane!" rėkė Kostia, "Aš sergu nuo tokios kalbos. Eik sau, Mitia, prašau geruoju!"

Jis nervuotai, pyko, gniaužė kumštis. Mitia nutarė geriausia palikti jį vieną.

"Ir viskas skamba taip teisingai, kada jis kalba, prakeiktas jis," kalbėjo pats sau Kostia.

Jis buvo keisto būdo, jo ūpas mainėsi nuolat, kaip kūdikio. Staiga jo antakiai pakilo, nusistebėjo ir jis pradėjo garsiai juoktis.

"Sonia, ką aš matau!" jis suriko. "Nejaugi pasaulis grūva apie mano ausis?"

Sonia paleido darbo įrankius. Ji staiga susigėdino. Ji negalėjo pažvelgti jo akysna.

"Sonia—ar tu iš proto išėjai?"

Jis čiupinėjo jos pulsą ir perbraukė pirštais jai pro akis.

"Atbusk, Sonia. Žiūrėk, turi užtrinas ant savo rankų. Mesk, po velniais!"

Sonia koja paspyrė darbo įrankius ir sušuko kitiems darbininkams, kurie pradėjo aplink juos rinktis:

"Į peklą su jumis!"

-:- -:- -:-

Lemonas ir kapitonas leido laiką ir žaidė, rodydami vienas kitam įvairius būdus, kaip apkraustyti piliečių kišenius. Dėlei praktikos jie vartojo Sadovskio cigarnyčią.

"Tai tikras menas, tokį tai aš myliu," kalbėjo kapitonas. "Tai aukštos klasės dalykas."

Tuo tarpu jis pamatė Mitią ateinant į barakų link ir greitai palindo po lova.

"Pasakyk jam, kad manęs nėra," jis pakuždėjo.

Mitia įėjo ir apsižvalgė. Kapitono kepurė gulėjo ant pagalvės.

"Kapitonas išėjo. Gaila!" tarė Lemonas su šypsa.

"Oh, ir kaip gaila," kalbėjo Mitia. Jo balse buvo nusistebėjimas ir širdingas nusivylimas.

Jie suprato viens kitą labai gerai. Mitia atsisėdo ant lovos, supdamas savo kojas. Jo kulnis smarkiai užgavo kapitono nugarą. Tas varė kapitoną į pasiutimą, bet bandė kęsti. Mitia toliau begailestingai lingavo savo kojas. Pagalios Kostia nebegalėjo išlaikyti.

"Nustok, po šimto velnių, prakeiktasai!" jis iniršusiai rėkė iš palovio.

Mitia pašoko, nuduodamas nusigandimą. "Kas čia, po lova?"

Jis pakėlė kertę antklodės.

"Kostia! Ką aš matau? Sveikas, senas drauge!" kalbėjo Mitia ištiesdamas ranką.

"Tai toki blogi dalykai pas tave. Pasislepi nuo savo geriausių draugų. Kur tavo akys, Kostia? Gėda, ar ne?"

Kostia išlindo. Jo veidas buvo dulkėtas. Jis buvo susisarmatinęs ir piktas. Ką jis galėjo sakyti? Tylėjo.

(Bus daugiau)

MOTERŲ ŽINIOS

Kongresmanė C. O'Day Dėkoja už Laiškus

Caroline O'Day, New Yorko Valstijos kongresmanė-atlarge, atsakydama į laišką Lietuvių Literatūros Draugijos II-ram Apskričiui, Brooklyne, rašo:

"Dėl milžiniško publikos susidomėjimo klausimu nuėmimo embargo nuo Ispanijos ir dėl daugio gaunamų laiškų tuo klausimu, nėra man galimybės atsakyt asmeniškai kiekvienam man parašiusiam. Vienok aš įvertinu jūsų pastangas perduot man jūsų pažiūras ir užtikrinu jus, kad jūsų laiškus randu labai gelbstinčiais man studijuot tą klausimą."

Laiškai savo kongresmanams, senatoriams ir valdininkams yra naudingi dvigubai: vienas, padrąsina simpatingus liaudies reikalams, duoda jiems argumentą su priešais; antras, parodo prieš nusistačiusiems, kad masės seka jų darbus ir kad atėjus sekamiem rinkimam turės už darbelius atsiskaityt su rinkėjais.

Šeimininkėm

Keptos Pupos (Lima Beans)

Pupas priruošti bene bus tinkamiausiai taip: reikia pamerkti iš vakaro šaltame vandenyje, ryte nuplauti keliais vandenimis, užpilt verdančiu vandeniu ir ant lengvos ugnies virint valandą laiko.

Pamerk iš vakaro svarą pupų. Ryte, nuplovus, užpilk verdančiu vandeniu ir ant lengvos ugnies pavirink valandą laiko. Nusunk. Įdėk druskos, sudėk pusę pupų į kepimui puodą, turėk plonai supjaustytą ketvirtadalį svaro lašinukų, apdėk eilę rudo cukraus (vartok ¼ puodelio cukraus), ir eilę lašinukų, sudėk likusias pupas, vėl eilę cukraus, eilę lašinukų, užpilk puoduką vandenio, kuriame pupos virė, apdėstyk šmoteliais (pora šaukštų) sviesto ir kepk vidutinai karštame pečiuje valandą laiko.

Šeimininkė.

Sutarkuota apelsino ar citrinos žievė galima iš karto pasidaryt keliem sykiam ir palaikyt ilgiau, jeigu ją suvyniosi sandariai į vaškuotą popierą ir laikysi šaltoj vietoj.

Formozos Salos Moterys Per 40 Metų po Japonijos Jungu

Jau 40 metų, kaip Formozos Sala randasi po Japonijos despotizmu. Baisi padėtis gyventojų, ypatingai moterų. Jos yra vergės trejopai: tautiniai, socialiai ir šeimyniniame gyvenime. Japonijos imperializmas jau senai sunaikino formozų savystovumą ir uždėjo kruviną ranką ant jų ekonominės padėties. Didžiuma Formozos valstiečių neturi šaltinių darbui ir gyvenimui.

Parduoda Žmonas ir Dukteris

Valstiečiai parduoda savo pačias ir dukteris, kad nemirus badu. Visi miestai ir kaimai pripildyta prostitutėmis.

Tankiai prostitucijos namuosna parduodamos mergaitės 5-6 metų amžiaus. Jas išpirkt iš tų namų veik negalima, nes reikia už jas mokėt netik už jas gautą sumą pinigų, bet ir už jų laikymą namuose ir jų uždarbį. Nors Japonijos imperializmas ir yra uždraudęs prostitucijai viešpatauti, tačiau ji plečiasi. Prostitucija — perdaug pelninga, kad ją panaikinus.

"Imperijos" Armija ir Jaunos Mergaitės

Nesenai buvo išleistas įstatymas parinkt gražių, jaunų mergaičių ir moterų "Imperijos" armijos "palinksminimui." Jis tapo išpildytas. Moterų gyvenimo tragedija gyvuoja ne feodalizmo, ne vergijos laikais, bet 1939 metais, Japonijos imperializmo ir fašistiniai karinio pajungimo gadynėj.

Moterų padėtis davesta iki paskutinio paženiminio laipsnio. Moteriai nevalia sėdėti prie vieno stalo, neturi teisių vaikščioti su savo vyru ir klausti arba savo nuomonę išreikšt. Mergaitė išteka už vyro tik su pavelijimu savo tėvo. Ištekėjimu, jos tik pereina iš vienu pavergėjų rankų į kitas. Šeimynoje moteris privalo viena dirbti laukuose ir namie. Kuomet ji eina į lauku darbą, nešasi ir savo kūdikį ant pečiu prisirišus. Ji turi gaminti maista šeimynai ir pašarą gyvuliams. O jei moteris kuom nors prasikalto savo vyrui, tai jis ją be pasigailėjimo sumuša.

Moterys Neturi Jokių Teisių

Formozos moterys neturi jokiu teisių moksle, nei ant nuosavybės, nei šeimynoi. Visas šeimynos turtas priklauso vyrui. Moteris neturi teisiu skirtis nuo savo vyro. Bet vyras turi teisę vesti kitą, o pirmą parduoti.

Formozos Salos moterys jau nebepasitenkina tokia "laisve," jos didvyriškai kovoja prieš Japonijos despotizmą. Daug kartų jos buvo sukilusios už pasiliuosavimą. Policija jas masiniai areštavo ir grūdo į kalėjimus. Nepaisant, kad didelis moterų pavergimas, bet dar didesnis yra jų pasiryžimas pasiliuosuot iš vergijos, kuri per amžius laiko moteris pavergus.

Formozos Salos moterys stoja į darbininkų ir valstiečių eiles, vienijasi į bendrą frontą kovai už formozų tautos pasiliuosavimą iš po imperialistinės Japonijos.

J. Bondžinskaitė.

Šeimininkei Žinotina

Geras vacum valytuvas karpetams prailgina jų amžių.

Dadėjus biskelį glicerinos į paskutinį vandenį perplaunant rayono d r a b u ž i u s priduoda jiems švelnumo.

Dainininkės Kalbos Per Radio

Garsi dainininkė K. Smith dabar kalba per radio iš stoties WABC, New Yorke, pranešdama naujienas 12 valandą antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Kalba labai gražiai, aiškiai, ir pabrėždama demokratijos principus. Matyt, kad jinai yra nuoširdi demokratijos šalininkė.

Sausio 28-tą ji kalbėjo apie elektros kedėj sudegintus jaunus plėšikus, apie dariusias "hold up" dvi mergaites ir panašias kriminalystes, papildytas per jaunuolius. Ji nurodė visą eilę priežasčių, kurios priveda prie kriminalysčių. Taipgi nurodė, kas reikia daryti, kad prašalinti tas kriminalystes ir pareiškė, kad demokratiškoj Amerikoj neturi būt vietos kriminalystėms ir užmušystėms.

Beje, ji priminė apie nukirtimą 150 milionų Roosevelto reikalaujamų pinigų WPA darbams, lyg pirštu parodydama būsimų kriminalysčių kaltininkus.

G. K.

AKTORĖS MINTYS APIE GROŽĘ

Nerasi merginos bei moters, kuri nemylėtų puoštis—dabintis. Įplaukų daugiau turinčios vartoja brangius rūbus ir kosmetikus. Bet ir daugelis darbininkių, nors ir su gana mažomis įplaukomis, bando sekti tą. Juk tai paprasta, naturališka.

Bet štai žiupsnelis minčių toje linkmėje paduota Hollywood garsios aktorės Claudette Colbert:

"Mano mintys apie grožę yra paprastos," savo stipriu balsu, kuriam buvo suteikta pirma dovana metiniame kurse National Speech Teachers Association, pareiškė ji. "Man tenka būti vietoje, kur nuolatos prisieina susitikti su veik gražiausiomis merginomis pasaulyje. Gal todėl ir paprasta fizinė grožė man išrodo mažiau svarbu, negu pati vidujinė grožė, kuri randasi joje. Teisingas supratimas gyvenimo, kuriame kiekvienas randasi, ir pasitikėjimas, kuris gaunamas tiktai, kuomet merginą gyvena pagal savo idejų supratimą, ir siekiasi linkui to, ko jos širdis trokšta, išrodo man daug svarbesnė grožė, negu toji, kuri gaunama pagražinimų įstaigose, kaip tai įvairūs tepalai ir plaukų garbiniavimai.

"Trumpoje formoje, aš įvertinu ypatybes aukščiau veido grožės. Aš patariu kiekvienai merginai, kuri nori būti gražia ir patraukiančia kitiems, persiimti didumu, svarbumu, vertingumu žinojimo daugiau svarbių gyvenime įvykių. Šie yra svarbūs dalykai moteriškame žavingume.

"Aš žinau, daugelis galvos, kaip tas viskas galima atsiekti. Tas nėra lengva, bet yra galima. Pirmas dalykas—**skaityk.** Skaityk apie moteris, kurios užvaldė pasaulį. Žvelgkie į jų ankstybą jaunystę, ir persiimkie jų būdais savęs-mokinimosi. Lankykie teatrus, koncertus, ir judomuosius paveikslus. Studijuokie elgėsius ir išsireiškimus aktorės, kuri tau patinka. Vietoje stebėti naujus bruožus ant lūpų ir kokias suknias jos ten dėvi, pastebėkie jų vaikščiojimą, ir kaip jos aiškiai kalba savo vietose.

"Mano paskutiniu žodžiu yra šis—būkie entuziastiška gyvenime. Netrauk pati save į nusiminimus. Atsiek kiekvieną dieną ką nors vertingo, ir būkie linksma, jogei tu gyveni."

(Pagal Patricią Lindsay)

Vertė **Vinco Duktė.**

"NEUŽILGO, MIELASAI"

Marie A. Fazende išpildė duotą žodį. Teikdama atsisveikinimo bučkį meilužiui, 78 metai atgal, ji prižadėjo netekėt už kito. Jis krito Amerikos civiliam kare. Kas gimtadienis ji pakeldavo taurę vyno ir sakydavo: "Neužilgo, mielasai, ateisiu pas tave." Tas "neužilgo" prasitęsė 78 metus. Ji palaidota sausio 17-tą, New Orleans, sulaukus 102 metų amžiaus.

Jean Laupheimer, brooklynietė, dalyvavo plaukimo lenktynėse Argentinoje. Ji sumušė tenykštį rekordą moterims.

ISPANĖS PABĖGĖLĖS SU VAIKAIS FRANCIJOJ

Grupė pabėgėlių iš Ispanijos pribūna Francijon. Šiaurių Amerikos Komitetas Ispanijai Gelbėt veda vajų skubiai sukelt $50,000 gelbėjimui nukentėjusių nuo fašizmo įsiveržimo Ispanijon.

Rengiantis Moterų Seimui

Amerikos lietuvių moterų pakilimas labai žymus įvairiose visuomeniško gyvenimo srityse. Jis pasireiškė ir Amerikos lietuvių moterų seimo ar suvažiavimo klausimu. Kaip tik jo iniciatorės paleido mintį apie šaukimą, paskelbė programą, taip greit moterys įvairiose kolonijose, be raginimų iš kokių nors centrų, ėmė klausimą savystoviai svarstyti. Kur tik svarstė, pasisakė už šaukimą tokio seimo.

Moterys suprato ir tą, kad jei jos pačios nesirūpins, niekas kitas už jas to darbo sekmingai nepraves. Pasekus korespondencijas, matosi, kad jau dabar, net kol dar tebedirbama sudaryt pastovų šaukimo komitetą, kolonijose jau sudaryta įvairūs planai darbuotei už suvažiavimą.

Ir įdomių yra tų planų. Kai kur bus rengiami plačia skale mitingai, baliai, bankietai sukelt pinigų sušaukimui seimo ir savo delegačių lėšoms padengt. Niekas nežino, kas bus delegatėmis, bet visos dirba išsijuosusios, kad seimas įvyktų, kad delegates galėtų pasiųsti. Tai aukštas visuomeniškumas.

Naujovė lėšų sukėlimo planuose pasirodė pas montellietes ir brooklynietes.

Montellietės dabar sukaitusios siuva, siuvinėja, renka dovanas, žodžiu—krauna kraitį seimo reikalams. Jį sudėjusios padarys išpardavimą-leidimus ir tt.

Brooklynietės plačiame įvairių organizacijų narių ir pavienių seimo entuziasčių susirinkime nusitarė atsikreipt į visus "surprise parių" rengėjus paskirt nuo kiekvienos "parės" po penkinę. Tai atrodo labai rimta, nes juk ne kas kitas, kaip moterys prakaituoja "parių" surengime. Jų pašvęstas laikas tam darbui atima galimybę tuo tarpu darbuotis kitur. Į brooklyniečių atsišaukimą pirmutinės atkreipė domę J. ir S. Cedronams "parės" rengėjos, per d. N. Kaulinienę atsiųsdamos penkinę Moterų Seimo šaukimo reikalams.

Atrodo, kad per visą Ameriką paleidus šūkį: "Nuo kiekvienos 'parės' po penkinę moterų seimui," nebūtų sunku sušaukti masinį moterų seimą ir atkviesti taip pageidaujamą viešnią iš Lietuvos.

Kaip žinia, seimo iniciatorės savo programoj skelbia, kad dės pastangas atkviesti iš Lietuvos moterį, dalyvavusią Lietuvos moterų pirmajame suvažiavime, įvykusiame 1907 m. Tuomet daugelis iš mūsų tebebuvome dar vystykluose, o mūsų motinos, juodojo carizmo slėgiamos, neturėjo jokių teisių. Reikėjo drąsos tuomet būt delegatėmis ir išreikšt moterų troškimus, kurie, kad ir nekalčiausi, nebuvo mieli mundieromis, frakais ir sutonais vilkintiems caro lekajams.

Ištiesų, brangu būtų išvysti, išgirsti tokią viešnią. Dėlto padirbėkime sukelt lėšų, kad jų stoka nepriverstų mus atsisakyt nuo tokios viešnios užkvietimo, atsitikime, jei Lietuvoj nebūtų kas ją siunčia ir dengia jos kelionės lėšas.

M-tė.

PASKUTINĖMIS DIENOMIS

"Laisvės" bazaras įvyks jau šią savaitę, vasario **10-tą, 11-tą, 12-tą ir 13-tą** dienomis, Brooklyno Central Palace, 16 Manhattan Ave.

Daugelio kolonijų draugės jį apdovanojo gražiomis dovanomis, daugiausia rankdarbiais, kuriuos mums, brooklynietėms, bus proga įsigyti prieinamomis kainomis. Be abejo, dar daugiau dovanų ateis šiomis **paskutinėmis dienomis.**

Kadangi dovanų davėjai skelbiama "Laisvės" vietinių žinių puslapyj, tad čia nekartosime. Dėkojame draugėms už gausų atsiliepimą ir laukiame brooklyniečių ir iš apylinkės skaitlingo atsilankymo laike bazaro.

ANGLĖ PRIEŠ EMBARGO

Am. moterims kalbėjo viešnia iš Anglijos, Lady Layton. Ji pasakė: "Nei jūsų, nei mano šalis negali atsiskirt nuo einančių kovų. Mūs ekonominis gyvenimas šiandien pritaikomas tikslams, kurių mes turėtume gėdytis. Mes padedame užpuolimams Chinijoj ir Ispanijoj šiuo momentu." P-nia Layton atstovauja balsą milionų Anglijos moterų.

AMERIKAI DARO GĖDĄ

Marianai Anderson, pasauliniai garsiai dainininkei, neleidžiama koncertuot Washingtono Constitution Hall dėlto, kad ji negrė. Salę valdo Am. Revol. Dukterys (DAR), reakcioningumu paskilbusi moterų organizacija.

Plačioj Amerikoj kilo pasipiktinimas tuo neamerikonišku elgėsiu. Protestus pasiuntė Metropolitan operos žvaigždės Lawrence Tibbett, Kirsten Flagstad, taipgi Geraldine Farrar, Walter Damrosch, Leopold Stokowski ir kiti žymūs muzikai-dainininkai.

UPTON SINCLAIR

RAISTAS

10-25-38—88

(Tąsa)

Ji išgirdo jį ir atsigręžę; paskui pašoko ant kojų ir, pasitraukusi į užpakalį, žiūrėjo su nusistebėjimu. "Jurgi," ištarė ji, akis išpūtusi.

Keles sekundas jiedu stovėjo, žiūrėdami viens į kitą. "Kaip tu čia atėjai?" užklausė Marė.

"Atėjau tave atlankyti," atsakė jis.

"Kada?"

"Ką tiktai."

"Bet kaip tu žinojai, kas tau pasakė, kad aš čionai?"

"Alena Jasaitytė. Pasitikau ją gatvėj."

Jiedu nutilo valandėlei, žiūrėdami viens į kitą. Kiti dabojo juodu, tada gi Marė priėjo arčiau prie jo. "O tu?" užklausė Jurgis: "Tu čia gyveni?"

"Taip," atsakė Marė, "aš čia gyvenu."

Tuojau balsas šūktelėjo: "Apsirengkite, merginos, ir eisime. Pradėkite tuojaus, o kad ne, tai gailėsitės—lauke lyja."

"Br-r-r!" pasipurtė kas tenai ir moterys, pakilusios, išsiskirstė, į savo kambarius.

"Eiva," sakė Marė ir nusivedė Jurgį į savo kambarį, kuris buvo mažytis, apie aštuonių pėdų ilgio ir šešių pločio; jame buvo lovelė, kedė ir kiti dalykai, o taipgi ir šiek tiek drapanų kabojo už durų. Daugiau drapanų buvo išmėtyta be tvarkos ant grindų—skrynelės dažų veidui tepti ir bonkelės kvėpalų sumaišyta su skrybėlėmis ir neišplautais indais, taipgi laikrodis ir bonka degtinės ant kedės.

Marė nieko daugiau ant savęs neturėjo, kaip tik tąjį apdangalą ir porą pančiakų, vienok ji pradėjo rengtis prieš Jurgį, visai nesirūpino nei duris priverti. Iki to laiko jis jau gana gerai pamatė, kokioje vietoje jis buvo; nuo to laiko, kai apleido namus, jis gana visko matė šiame pasauly, tai tas mažai jį užgavo—visgi jam labai skaudu pasidarė, kad Marė turėjo tokiu kelių nueiti. Namie jie visados būdavo padorūs žmonės ir jam rodėsi, kad atsiminus apie tai, jai vertėjo susilaikyti. Bet jis nusijuokė iš savo kvailumo. Kas jis pats toks, jeigu nori apie padorumą kalbėti!

"Kaip senai jau čia gyveni?" užklausė, palūkėjęs.

"Beveik metai," atsakė ji.

"Kodėl čia atėjai?"

"Juk reikia gyventi," nurodė ji; "aš negalėjau kęsti, kad vaikai badą kęstų."

Jis apsistojo valandėlei, dabodamas ją. "Tu neturėjai darbo?" užklausė vėl.

"Aš apsirgau," atsakė ji, "o po to neturėjau pinigų. Tada ir Stanislovėlis numirė..."

"Stanislovėlis numirė!"

"Taip," atsakė Marė, "aš užmiršau. Tu apie tai nieko nežinojai."

"Kaip jis numirė?"

"Žiurkės užėdė," atsakė ji.

Jurgis net išsižiojo. "Žiurkės užėdė jį!"

"Taip," atsakė toji; tada ji, pasilenkusi, varžė ir raišiojo savo čeverykus. "Jis tada dirbo aliejinėj—bent buvo pasamdytas darbininkams alų nešioti. Paprastai jis nešdavo katilaičius susimovęs ant ilgos lazdos ir po biskelį iš kiekvieno nugerdavo; vieną dieną jis perdaug prisigėrė ir užmigo kampe ir tapo užrakintas nakčiai darbavietėje. Kada rytmetį rado negyvą, tai kuone visas buvo žiurkių apgraužtas."

Jurgiui net šalta pasidarė. Marė toliau raišiojosi čeverykus. Abu tylėjo.

Didelis policistas priėjo prie durų. "Pasiskubinkit tenai," paragino jis.

"Kaip aš tik galėsiu," atsakė Marė ir atsistojusi, greitai pradėjo vilktis korsetu ir baigti apsirengti.

"O kiti, ar visi dar gyvi?" užklausė Jurgis patylėjęs.

"Taip," atsakė ji.

"Kur jie gyvena?"

"Netoli nuo čia. Jiems gerai einasi dabar."

"Ar jie dirba?" klausė jis vėl.

"Elzbieta dirba, kada gali," atsakė Marė. "Daugiausiai tai aš jais rūpinuosi—dabar aš ganėtinai uždirbu pinigų."

Jurgis vėl tylėjo valandėlę. "Ar jie žino, kad tu čionai?—kaip tu gyveni?" užklausė jis.

"Elzbieta žino. Aš negalėjau juk jai meluoti. O iki šio laiko gal jau ir vaikai dasižinojo. Tai nėra ko gėdytis—ką mes galime daryti!"

"O Tamošius? Ar ir jis žino?"

Marė patraukė pečiais. "Ką aš galiu žinoti? Aš nemačiau jo daugiau, kaip metai. Jis gavo kraujo užnuodinimą ir jam turėjo vieną pirštą nupjauti; po to negalėjo daugiau smuiku griežti ir persikėlė kur kitur."

Marė stovėjo prieš veidrodį, besisegiodama drapanas ir Jurgis žiūrėjo į ją, sėdėdamas. Jam nesinorėjo tikėti, kad ji būtų toji pati moteriškė, kurią jis seniau pažinojo. Jam graudu pasidarė jąją tėmijant.

Tuomet ji, apsisukusi, pažiūrėjo į jį. "Išrodo, kad ir tu taipgi daug viso ko perleidai."

"Taip," atsakė Jurgis. "Neturiu ką veikti ir nei cento kišeniuje."

"Kur tu buvai?"

"Visur. Valkiojausi. Paskui aš vėl sugrįžau į jardus—prieš pat streiką." Jis apsistojo biskelį, lyg ir galvodamas, ar pasakoti. "Aš pasiteiravau apie jus," traukė jis toliau, "bet man pasakė, kad jūs išsikraustėte ir niekas nežinojo kur. Gal tau rodosi, kad aš bjaurią klaidą padariau tada pabėgdamas nuo jūs, Mare..."

"Ne," atsakė ji, "aš nekaltinu tavęs. Mes visai tavęs nekaltinome—nei vienas iš mūsų. Tu darei, kiek tik galėjai—tau per daug buvo vargo." Ji apsistojo valandėlei, bet tuojau ir vėl pradėjo kalbėti: "Mes visi buvome nežinėliai—tame ir visas negerumas. Nežinojome, kaip verstis. Kad aš būčiau tada žinojusi, ką aš dabar žinau, mums būtų pasisekę."

"Būtum čia atėjusi?" užklausė Jurgis.

"Taip," atsakė ji; "bet ne apie tą aš norėjau sakyti, aš norėjau kalbėti apie tave—kaip visai kitaip tu būtum pasielgęs... ir su Ona."

Jurgis tylėjo; jis niekados nemanė apie tokią dalykų išeitį.

(Bus daugiau)

Paterson, N. J.

Lenino Mirties Minėjimas

Sausio 29 d. Komunistų Partija suruošė spektaklį d. Lenino mirties 15 metų sukaktuvių paminėjimui. Žmonių dalyvavo vidutiniškai, bet galėjo būti ir daugiau; veikiausia, tai blogas oras kaip kuriuos sulaikė nuo dalyvavimo.

Drg. W. V. Weinstein pasakė gerą prakalbą, nupiešdamas d. Lenino nuopelnus dėlei pasaulio darbininkų klasės ir ypatingai dėl Sovietų Sąjungos, — panaikinimo išnaudojimo sistemos.

Grupė jaunuolių sulošė atatinkamą veikaluką, pašiepiantį fašistinių šalių diplomatus ir ura-patriotizmą, kuriuomi prisidengdami jie veidmainiauja.

Ant galo rodė judį "Mes iš Kronštadto." Tai puikus Sovietų Sąjungoj pagamintas judis, kuris vaizdžiai parodo civilio karo pasėkas ir sukrušinimą caristų pasikėsinimo paimt Petrogradą. Šis judis labai vertingas pamatyt kiekvienam žmogui. Patersone ir dabar dar kalba apie šio judžio realybę. **J. Bimba.**

Bridgeport, Conn.

Sausio 27 d. Lietuvių Svetainėj įvyko metinis susirinkimas ALDLD 63-čios kuopos. Kaipo metiniame susirinkime, tapo išduotas platus metinis raportas iš 1938 metų.

Finansinė atskaita per 1938 metus. Įplaukos sekančios: narinėmis duoklėmis ir šiaip biznio formoj įplaukė $63.35.

Išmokėta abelnai $74.10. Deficitas $10.75.

Kadangi buvo likusių iš 1937 m. $16.65, tai kuopos iždė randasi $5.90. Iš tų $74.-10, yra išaukauta geriems tikslams (kaip Ispanijos lojalistams, Lietuvos politiniams kaliniams ir tt) $30.20.

Narių 1938 m. kuopa turėjo 29. Išsibraukė 2. Bet tais pačiais metais naujų prisirašė į kuopą 5; tai 1938 m. kuopa paaugo trimis nariais. Vadinas, kuopa **dabar** turi 32 narius užsimokėjusius.

Kaipo metiniame susirinkime, turėjo būti perrinkta kuopos valdyba, bet iš priežasties neskaitlingo susirinkimo tas svarbusis klausimas palikta sekančiam susirinkimui.

Visų ALDLD 63-čios Kuopos Narių Žiniai

Draugės ir draugai! Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą penktadienį kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėj, 407 Lafayette St. Todėl visi pasistengkite būtinai dalyvauti ateinantį susirinkimą, kuris įvyks 24-tą vasario. Draugai, turime daug svarbių klausimų aptarti, valdybą pertvarkyti, finansinius klausimus išrišti, — kokiu būdu turėsime sukelt pinigų, nes iždė jų kaip ir nėra. Taigi, ateinantį susirinkimą visų priderystė dalyvauti.

M. Arison.

SLOVAKŲ FAŠISTAI UŽDRAUSIĄ SALDAINIUS ŽYDŲ VAIKAM

Bratislava, Čechoslovakija. — Fašistiniai vadai Slovakijos paskelbė, kad neturi būt pardavinėjama saldainiai žydų vaikam, kol visi slovakų vaikai negalės gaut saldainių.

Springfield, N. J.—Per gaisrą sudegė J. O. Perkinsų keturi vaikai trejų iki 12 metų amžiaus.

McKees Rocks, Pa.

Prakalbos

Sausio 30, vakare, įvyko prakalbos. Kalbėjo A. Bimba, "Laisvės" redaktorius. Prakalbas surengė Lietuvių Pašalpinė Draugija, savam name, po num. 424 Locust St., McKees Rocks, Pa. Pirmininkavo draugijos prezidentas J. Marazauskas.

Kalbėtojas savo prakalboj labai gražiai ir aiškiai nurodė šių dienų padėtį, kaip Amerikoj, taip Europoj. Labai plačiai aiškino, ką reiškia Lietuvai fašistinis laimėjimas Ispanijoj ir Hitlerio sustiprėjimas.

Prakalbose publikos dalyvavo daug. Prakalbos, rodos, visiems patiko.

Po prakalbų buvo keletas rimtų klausimų, į kuriuos kalbėtojas gražiai atsakinėjo. Reikia pastebėti, kad vienas geras katalikas, klausydamas labai rimtos prakalbos, atsiminęs, kad daugelis metų atgal jis būk tai matė kur tai kokiam laikraštyj "pamokslus" ir piešinius Bimbos prieš katalikus, juos išjuokiant. Dėlto minėta ypata ir klausė, kodėl dabar Bimba pasikeitė ir labai gražiai kalba apie katalikus, o pirmiau katalikus išjuokdavęs ir negražiai juos laikraštyj nupiešdavęs. Draugas A. Bimba paaiškino, kad tie klausėjo pastebėti piešiniai ir pamokslai, tai ėjo laikraštyj "Šakėj" po vardu "Pamokslai kunigo Bimbos" ir t.t. Jis tų raštų nerašė, o piešti—visai nemoka ir nepiešė. Kalbėtojas nurodė, kad "Šakėj" "Kunigo Bimbos pamokslai" jau ėjo tada, kuomet dar jis buvo Lietuvoj, ir prašė jo nepriskaityti prie "Kunigo Bimbos."

Padengimui kelionės lėšų, aukų surinkta sekančiai: F. Imbras (Ambrazas) aukavo 45c.; po 25c.: J. Urbonas, J. Kvedaras, G. Uzdra, S. Viltrakis, Ona Darbus, Uselienė, E. Rakita, T. Varkalienė, J. Sadalninkas, J. Mažeika, A. Jankauskas, K. Lukšis, Olga Sanda, A. Šerbinas ir J. Marazauskas. Viso aukų surinkta $5.17.

Garbė minėtai draugijai ir jos prez. J. Marazauskui už surengimą minėtų prakalbų.

J. Miliauskas.

London, vas. 6. — Anglų ir Francūzų valdovai siūlosi "taikyt" Ispanijos respubliką su generolu Franco.

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

• • •

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

• • •

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

LAISVĖS BAZARAS

Didysis Išpardavimas Brangių Daiktų už Pigiai

$5000 Vertės Daiktų Bus Išparduota Pusdykiai **$5000**

Bazaras Bus Ištisas Keturias Dienas

Kiekvieną dieną bus svečių iš kitų miestų. Kiekvieną dienų bus skirtinga programa. Kiekvieną dieną bus specialūs išpardavimai visokių daiktų.

BAZARAS BUS BROOKLYN CENTRAL PALACE

16-18 Manhattan Ave. (Vienas Blokas nuo Broadway) Brooklyn, N. Y.

Važiuojant Jamaica "L" reikia išlipti ant Lorimer St. stoties. Važiuodami automobiliais iš New Jersey, važiuokite per Williamsburgh tiltą ir važiuokit Broadway iki Manhattan Ave. Nuo tilto iki Manhattan Avenue yra apie 11 blokų.

Penktadienį, Vasario-February 10. Įžanga tik 10c.

Bus duodama 1939 metų gražūs kalendoriai dovanai. Didelis išpardavimas visokių maisto produktų visai pigiai. Bus muzikalė programa, dainuos Sietyno Choras iš Newarko ir A. Velička su P. Grabausku duos duetų. Šokiai prasidės 7 valandą vakaro. Gros Mikalausko penkių kavalkų orkestra.

Šeštadienį, Vasario-February 11. Įžanga 20 centų.

Programoje dalyvauja Bangos Choras iš Elizabeth, N. J., vadovybėj Aldonos Klimaitės, ir Brooklyno mišrus oktetas "Ensemble," vadovybėje B. Šalinaitės. Išleidimas brangių daiktų, bei proga kiekvienam išbandyti savo laimę. Šokiai prasidės 6 val. vakaro. Johnny Nevin's 5 kavalkų Naktinių Pelėdų Orkestra.

Sekmadienį, Vasario-February 12. Įžanga 20 centų.

Programoje dalyvaus Merginų Oktetas iš Philadelphia, Pa., vadovaujant Nellie Statkevičiūtei; Pirmyn Choras, vadovaujamas Geo. Kazakevičiaus. Dieną, nuo 1 iki 6 val., vaikam dovanos skiriama. Šokiai 6-tą valandą vakare, prie George Kazakevičiaus penkių kavalkų orkestros. Gros lietuviškus ir amerikon. šokius.

Pirmadienį, Vasario-February 13. Įžanga tik 15c.

Bus duodamos tokios dovanos, kuriomis džiaugsis kiekvienas. Programoje dalyvauja Aido Choras, vadovaujamas A. Žilinskaitės, ir A. Višniauskas iš Bayonne. Vaikams bazaras nuo 1 iki 6 val. dieną. Šokiai nuo 6-tos val. vakare. Visuotinas išpardavimas daiktų. Gros V. Retikevičiaus 5-kių kavalkų orkestra.

Bus Patarnaujama Geriausiais Valgiais ir Gėrimais

Dienraščio "Laisvės" bazaras kiekvienam reiškia: proga išbandyti laimę; proga pigiai nusipirkti gerų daiktų; proga gauti dovanų; proga išgirsti gerą programą, pasišokti, pasimatyti su daug žmonių ir pasivaišinti gerais valgiais ir gėrimais.

Jersey City, N. J.

Įvairumai

Sekmadienį, 29 d. sausio, per visą Hudson County katalikų bažnyčiose buvo parapijonų protestuojama prieš nuėmimą embargo, kad nepraleidus ginklus Ispanijos lojalistams. Kunigai ir jų sukurstyti parapijonai šaukia, kad Franko kariaująs už krikščionybę. Buvo raginami parapijonys, kad siųstų protestus kongresmanam, idant jie balsuotų prieš nuėmimą embargo.

Well, nieko geresnio ir nebuvo galima tikėtis. Tačiau, anksčiau ar vėliau tie parapijonai, kurie klausė kunigų, gailėsis už padarytas klaidas, bet bus jau pervėlu.

Nesekmingi Metai

New Jersey valstijos ūkininkam 1938 metai nebuvo produktyviški metai. Valstijos Agrikultūros Departmentas sako, kad 15 nuošimčių nupuolė vertybė įvairių produktų. Priežastis—prastas oras.

Už Čampijonystę

Valstijos Checkerių Associacija turi rungtynes už valstijos čampijonystę. Pirmos rungtynės įvyko 27-tą sausio, Newarke. Jersey City bus grojama vasario 8-tą, vakare, 649 Summit Ave.

Newarko lošime Andrew Music, valstijos čampijonas, laimėjo tris geimius. B. Budrikas, laimėtojas valst. čampijonystės 1933 met., išėjo lygiomis su Bill Cloonan iš Newarko. Budriko pavardė panaši į lietuvio.

Kalėda

Mūsų prabaščius atmena Lietuvos laikus. Kalėdoja... Jis praneša išanksto kiekvienam, kad būtų namie, nes "jo mylista" tą vakarą ateis. Kalėdodamas perša savo tavorą — "Ameriką."

Karšti parapijonys, žinoma, užsirašo; laisvesni—ne. Nepatinka prabaščiui, kurioje grįčioje užtinka kitokių pažiūrų laikraščius. Išmetinėja, bet nieko nepeša.

Tikisi Laimėti

Miesto gaspadorius Frank Hague, nepaisant žemesniame teisme pralaimėjimo, tikisi laimėti aukščiausiam teisme. Jo frentai sako, kad raudonųjų frontas sulaužytas, ir jie nesitikį, kad raudonieji kada ims vėliai rengti masinius parengimus, prakalbas atvirame ore. Raudonaisiais vadinama CIO.

Nepamirškit

Nepamirškit, kad LDS 133 kuopos susirinkimas įvyks 12-tą d. vasario. Iki tai dienai nauji nariai, norinti įsirašyti į LDS 133 kuopą, priimami su nupigintu įstojimu. Jaunuoliai (nuo 19-kos iki 30 metų) priimami visai be įstojimo. Pasinaudokite proga. Jau gražus būrys naujų aplikantų bus šiame susirinkime. Neatsilikite ir jūs, jeigu dar nepriklausote.

K. Biuras.

WORCESTER, MASS.

Sausio 29 d. ALDLD moterų 155 kuopa turėjo vakarienę. Žmonių buvo vidutiniai. Nuotaika buvo puikiausia. Kaip paprastai, tokiose pramogose būna prakalbėlių vietinių veikėjų. Bet šį kartą mažai kas kalbėjo. Tik draugas Skliutas prabilo kas dėl Ispanijos. Jis kalbėjo ir aiškino reikalą nuėmimo embargo nuo Ispanijos ir davė kelius apgarsinimus.

Džiaugiaus gavęs progą ir aš pakalbėti, nors tai buvo nelengva: žmonės ūžė, kaip bitės avilyj. Aš kalbėjau . . . Kalbėjau apie Ispanijos našlaičių padėtį. Prašiau jiems duoti paramą. Bet kaikurie pradėjo beviltiškai kalbėti, būk Ispanijos gelbėjimas jau esąs pavėluotas dalykas, o kai kas dar "išmintingiau" pasisakė, būtent: "Ispanija bagota." Jai nereikią paramos . . . Aš tam netikiu. Aš vistiek įdedu nors $2 ir prašau "Laisvės," kad priduotumėte tuos pinigus į Ispanijos našlaičių gelbėjimo fondą.

Petras Butkevičius.

Nuo Redakcijos. Labai klysta tie mūsų draugai, kurie bando sau ir kitiems įpasakoti, kad Ispanijos liaudies kovų prieš fašizmą remti nereikia, nes "jau pervėlu." Gelbėti-remti kovą prieš fašizmą niekuomet nėra vėlu. Mes turėsime būti laimėtojais, nes mes kovojame už teisybę.

Franco Orlaiviai Užmušė 40 Žmonių Cartagenoj

Madrid. — Penki fašistų orlaiviai bombomis užmušė 40 žmonių Cartagenoj, Ispanijos respublikos mieste su prieplauka. Tarp griuvėsių rasta ir lavonai dviejų Anglijos jūrininkų.

Italijos ir Vokietijos diktatoriai kraunasi didelius sandėlius kviečių kaip atsargą maisto karui, kurį planuoja Mussolinis ir Hitleris.

Montello, Mass.

Lenino Mirties Paminėjimas ir "Cabaret Dance"

Sausio 19 Liet. Taut. Namo apatinėj salėje atsibuvo Lenino mirties atžymėjimas. Buvo prakalbos ir judžiai "Peter The First." Rengė Komunistų Partijos Vietinis Skyrius. Publikos susirinko apie pusantro šimto. Su prakalbomis ir paveikslais, iš Bostono pribuvo labai vėlai, tai publikai nusibodo laukti. Tai pridarė nesmagumo ir prakalbų rengėjam.

Trumpą prakalbą pasakė Partijos narė iš Bostono apie Lenino gyvenimą ir jo nuveiktus darbus; priimtos kelios rezoliucijos ir išplatinta nemažai literatūros—apie 50 egzempliorių Daily Worker. Paveikslai ne visiems patiko: buvo per tamsūs ir ne visi suprato Petro Pirmojo istoriją. Nors publika neužganėdinta, bet vakaras pavyko.

Parodė, Ką Jie gali

Sausio 21 LDS jaunuolių 228 kp. surengė "Cabaret Dance." Jaunimo iš vietinių ir apylinkės tiek daug buvo, kad gal bus pirmą sykį Montellos istorijoj.

Programa, šokiai, valgiai ir gėrimai visiems patiko, bet senesniems nebuvo progos šokti, nes buvo tirštai užsikimšę jaunimu. Šitą parengimą surengė vietinis jaunuolių komitetas.

-:- -:- -:-

Mirimai

Dar tik šių metų mėnesį praleidom, o jau mirė 2 lietuviai, —Juknevičius ir Stonkus. Jie organizuotai nieko neveikė, todėl mirtis žymės daug nepadarė. Niekas jų labai neiškadavoja; kitaip būna, kurie darbuojasi dėl labo žmonijos: tokiems mirus, žmonės juos apgailestauja ir šimtais automobilių lydi į kapus.

-:- -:- -:-

Šiuom sykiu su darbais biskį yra yra geriau, kaip prieš naujus metus. Bet bedarbių dar yra užtektinai. Yra tokių, kurie nedirba jau po kelis metus. Atėję į unijos susirinkimus rūgoja, pyksta ant unijos komiteto, kam nesirūpina surasti jiems darbus...

-:- -:- -:-

Vasario 8 dieną čion bus su prakalba V. Zablackas, ką tik parvažiavęs iš Ispanijos. Jis išbuvo karo fronte pusantrų metų. Prakalbose visi būkite ir išgirskite, kas darosi Ispanijoj. Prakalbos įvyks Lietuvių Taut. Namo Svetainėj, 7-tą valandą vakare.

-:- -:- -:-

Literatūros Draugijos 6 kp. mėnesiniai susirinkimai reguliariai neįvyksta. Dar ne visi nariai pasimokėjo už 1938 metus; veikimas apsnūdęs. Ateinantis susirinkimas bus vas. —Feb. 6. Visi nariai dalyvaukite.

Šimaitis.

Valdžią Atperka Elektros Kompanijų Nuosavybes

Washington. — Valdžia sutiko nupirkt už $80,000,000 nuosavybes privačių elektros kompanijų srityje didžio valdiško Tennessee Klonio elektros gaminimo projekto.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

McKEES ROCKS, PA.

SLA 286 ir 353 kuopos rengia labai puikią vakarienę. Įvyks 11 d. vasario, 7:30 v. v. Liet. Pašalpinės Draug. A. Name, 424 Locust St. Kviečiame visus Pittsburgho ir apylinkės lietuvius dalyvauti minėtoj vakarienėj. — Komitetas. (33-34)

BINGHAMTON, N. Y.

Minėkite Lincolno gimtadienį su binghamtoniečiais, kurie kovojo už demokratiją Ispanijoj. Šis parengimas įvyks sekmadienį, vasario 12 d., Lietuvių Svet., 315 Clinton St., 8 v. vak. Bus veikalas "Three Little Angels of Peace," muzikališka programa ir prakalbos. Kalbės visiems žinomas Kenneth Doolittle, kuris išbuvo Ispanijoj penkiolika mėnesių. Taipgi galėsite susipažinti ir su kitais mūsų kovotojais už demokratiją. Įžanga 15c. Kviečiame visus— Rengėjai. (32-34)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 149 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 9 d., 4651 E. Stiles St., 8 val. vak. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti laiku. — J. Mickis. (32-33)

PATERSON, N. J.

ALDLD 84 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d., 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi kuopos nariai būtinai dalyvaukite, nes šis susirinkimas bus labai svarbus. — P. Sakat., Kp. Sekr. (33-34)

SHENANDOAH, PA.

Šeštadienį, vasario 11 d., Najaus Svet., Liet. Moterų Apšvietos Kliubas rengia balių, kurio visas pelnas skiriamas sugrįžusiems Ispanijos kovotojams. Bus gera orkestra šokiams, bulvinių kilbasų ir kitokių valgių. Tad, draugai ir draugės, dalyvaukite skaitlingai. — Rengėjos. (33-34)

DETROIT, MICH.

ALDLD 52 kp. susirinkimas įvyks vieną savaitę anksčiau, sekmadienį, vasario 12 d., 2:00 val. po pietų. Draugijų Svetainėj, 4097 Porter St. Draugai, būtinai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi prašome ir duokles iki datos užsimokėti. Atsiveskite ir draugus įrašyti į organizaciją. — J. B. Sekr. (33-34)

ELIZABETH, N. J.

Aušros Draugija rengia įdomų naujos mados "Social Party." Vasario 11 d., šeštadienio vakare, 8 v. Laisvės Svet., 269 Second St. Už vieną dolerį galėsite gerti, valgyti ir šokti. Tai bus puikus vakaras, kur galėsite tikrai linksmai laiką praleisti su savo draugais, giminėmis prie linksmos ir draugiškos kompanijos. Žinoma, aušriečiai kai ką rengia tai rengia iškilmingai. — Kom. (32-34)

WORCESTER, MASS.

Penktadienį, vasario 10 d., 7 v. v., kalbės V. Zablackas, sugrįžęs iš Ispanijos, kuris per 20 mėnesių padėjo kovoti Ispanijos liaudžiai prieš fašizmą. Prakalbas rengia ALDLD 11 ir 155 kps., Liet. Svet., 29 Endicott St. Įžanga visiems veltui. Drg. Vytautas yra geras kalbėtojas. Jis mums perduos tas karo baisenybes, kurias Ispanijos liaudis dabar dar kenčia. Kviečiame visus worcesteriečius ir iš apylinkės dalyvauti šiose prakalbose. (32-33)

ELIZABETH, N. J.

Paminėjimas Draugo Bernardo Rožanskio Mirties.

Abraham Lincoln Brigade Draugai rengia didį gedulių vakarą buvusiam elizabethiečiui Bernardui Rožanskui, žuvusiam karžygiškai už Ispanijos demokratiją. Paminėjimo vakaras įvyks šį ponktadienį, vasario 10 d., Rusų Svet., 408 Court St. Pradžia 8 val. vakaro. Programe dalyvaus Bangos Choras. Kalbės sūnus buvusio Ohio valstijos gubernatoriaus, David McKelvey White ir Rev. Elliot White iš Roselle, N. J. Taipgi Al. Goldberg, sugrįžęs iš Ispanijos veteranas. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti, tinkamai pagerbti žuvusio karžygio kovotojo. — A.L.B.D. (33-34)

MAHANOY CITY, PA.

LDS 194 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 12 d., pas A. Aponiką, 2 val. po pietų. Visi nariai yra kviečianti lankyti susirinkimus. Susirinkimai laikomi antrą sekmadienį po pirmam. — S. Kuržinskas. Sekr. (33-34)

SCRANTON, PA.

LDLD 39 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 12 d., 2 val. po pietų. Pas dd. W. Medelius, 124 S. Rebecca Ave. Visi draugai užkviečiami dalyvauti, nes daug svarbių reikalų reikia aptarti. — S. Yanušaitis, Sekr. (33-34)

GRAND RAPIDS, MICH.

K. P. Lietuvių Frakcija rengia prakalbas, įvyks 12 d. vasario, Šv. Jurgio Draugijos Svet., 1513 Quarry Ave., N. W. Pradžia 2 val. po pietų. Kalbės A. Bimba, iš Brooklyn, N. Y. ir koncertinę programą pildys Lietuvių Dailės Choras. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. — Kom.

MONTELLO, MASS

7-to Apskričio Maršrutas. Trečiadienį, 8 d., vasario įvyks prakalbos, Liet. Taut. Namo apatinėj Svet., kampas Vine ir N. Main St. Pradžia 7 v. v. Kalbės jaunuolis V. Zablackas, neseniai sugrįžęs iš Ispanijos. Jis pasakys daug — tikrą tiesą apie Ispanijos kovas. — G. Shimaitis. (30-32)

CLEVELAND, OHIO

Draugijų Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks vasario 8 d., 7:30 v. v. Liet. Darb. Svet., 920 E. 79th St. Draugijų delegatai pribūkite minėtu laiku, nes turėsime darbininkiškos svetainės reikalus aptarti. Nutarimų Rašt. J. Bagužis. (31-32)

Minint Lietuvos Nepriklausomybės 21 Metų Sukaktuves, Platinkime Žmonėse Labai Svarbią Brošiurą

LIETUVOS LAISVĖS DRAUGAI IR PRIEŠAI

PARAŠĖ
R. MIZARA

KAINA TIK 5 CENTAI

Knygelė pilna istorinių davinių ir faktų, įrodančių, kas kovojo ir kovoja už Lietuvos nepriklausomybę ir Lietuvos žmonių laisvę.

Kiekvienam masiniam mitinge, kiekvienam parengime turi būti platinama ši brošiura.

Draugai literatūros platinimo agentai, siųskit kuoveikiausiai užsakymus.

"LAISVĖ"
427 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Dr. Herman Mendlowitz
33 Metai Praktikos
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
Nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd Street

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 SUMMER AVE., ARTI CHESTER AVE.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
DAUNORO Cold & Grippe Powders nuramina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio
Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c
Special Rates per Week
LADIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Frl., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi
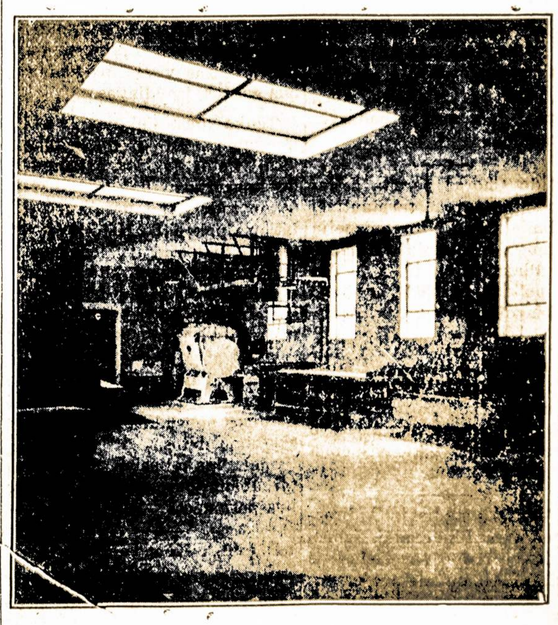
Rūgšti rugmė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šį Vakarą Prakalbos Prieš Embargo

Williamsburge susidarė įvairių organizacijų komitetas kovai už nuėmimą embargo nuo lojalistų Ispanijos.

Hyman Hodes, to komiteto sekretorius, praneša, kad komitetas rengia masines prakalbas šį vakarą, trečiadienį, **vasario 8-tą,** Grand Paradise Ballroom, Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyne.

Prakalbas sakys žymūs šios apylinkės veikėjai: Louis M. Notkin, Amerikos žydų Kongreso pirmininkas, Gino Bardi, italų laikraščio "Il Popolo" redaktorius, Morris Lasky, Williasmburgo Socialių Kliubų Federacijos pirmininkas, ir kiti.

Lietuviai kviečiami atsilankyt ir tuomi paremt kovą prieš Ispanijos liaudžiai ir visai demokratijai pražutingąjį embargo.

Serganti Draugai

S. Vinikaitienė, 133-11 Linden Blvd., So. Ozone Park, pasidavė gerklės operacijai Post Graduate ligoninėj, 303 East 20th St., New Yorke. Ligoninėn išvažiavo 5-tą d. vasario ir turės išbūti apie 2 savaites. Lankymo valandos pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 vakaro; antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 1 iki 2 po pietų; sekmadieniais ir šventadieniais nuo 1 iki 3 po piet.

Drg. Vinikaitienė yra "Laisvės" skaitytoja ir narė LDS ir Lietuvių Literatūros Draugijos.

—o—

Dar vis tebeserga draugai Marcelė ir Motiejus Jakščiai. Randasi namie, 86-08 — 76th St., Woodhavene.

—o—

Sergančių liste tebesiranda d. O. Depsienė, 6 Scholes St., ir d. M. Čirikienė, 350 Keap St., Moterų Apšvietos Kliubo narės.

Linkime draugams greito pasveikimo. **Rep.**

Tarp Lietuvių

Maspethietė Kasperienė, gyvenanti priešais Alyvų Kalnelio kapines, įsteigė savo namuose gėlinyčią.

J. Šnyras, užeigos savininkas, 337 St. Nicholas Ave., serga. Jam ausyje padaryta operacija.

—o—

Aido Choras pereitą šeštadienį dainavo tarptautinėj darbininkiškų organizacijų pramogoj, didžiojoj Manhattan Plaza salėj, N. Y. Ten jis puikiai pasirodė ir buvo audringai sutiktas.

Gal nėra kito lietuvių choro rytinėse valstijose, kuris tiek atsižymėtų, kaip Aidas. Visa bėda, kad jis ne tik nesigiria, bet nei nepasisako savo didelių darbų, kurie visuomenei labai svarbūs.

—o—

Pereitą šeštadienį, C. Brooklyne parapijinėj salėj, Januškevičius rodė paveikslus iš įvairių iškilmių Lietuvoje.

Ž. R.

P-lė Allenby, dingus be žinios iš N. Y. pereito sausio 15-tą, būk už pabaudą dėl studijavimo naktimis, rasta Chicagoj dirbant auklės darbą.

Policija sumedžiojo 30 nužiūrimų narkotikų pardavinėjime.

Bazaro Žinios

Philadelphijos Artistės "Laisvės" Bazaro Programoj

Didžiajame "Laisvės" bazare, kuris prasidės jau **šį penktadienį, vasario 10-tą,** bus sutraukta žymios lietuvių meno jėgos ne tik iš visos artimosios apylinkės, bet ir iš gana tolimos Philadelphijos.

Štai, **šį sekmadienį, vasario 12-tą,** atvyksta visoj rytinėj Pennsylvania Valstijos dalyj paskilbęs Merginų Oktetas iš Philadelphijos, vadovaujamas Nelės Statkevičiūtės, kuri ir pati yra žymi dainininkė. Apart tų jaunų, gražiai dainuojančių jaunuolių grupės, atvyks būrys tenykščių veikėjų, su kuriais taip pat bus miela pasimatyt, susipažint.

Sekmadienio programoj dar bus Pirmyn Choras iš Great Necko, vadovaujamas jauno gabaus chorvedžio Geo. Kazakevičiaus. Jo orkestra grieš šokiams.

Visais kitais vakarais irgi bus puiki programa, taipgi šokiai, griežiant žinomoms geriausioms lietuvių orkestroms.

Bazaras bus 10, 11, 12 ir 13 vasario, Brooklyn Central Palace, 16 Manhattan Avenue.

Penktadienį prasidės 5 val. vakaro, o šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį nuo 1 val. dieną. Šokiai visomis dienomis nuo 6 val. vakaro.

Vakar gauta sekamos dovanos:

DAIKTAIS:

Frank Kulak, Marlboro, Mass., įvairių daiktų - daiktelių.

ALDLD 31 kuopa, Lewiston, Me., didelį vilnonį blanketą.

A. Zablackienė, Maspeth, N. Y., didelę kaldrą.

Frank Ramoška, elektrišką laikrodį.

A. Chesnienė, Ozone Park, N. Y., staltiesę ir indelį saldainių.

Emily Klimas, Richmond Hill, N. Y., setą desert (skanėsiams) dišių.

PINIGAIS

J. Gužas ir S. Sasna, Brooklyn, $5.

D. Veličkienė, Brooklyn, $1.

F. Cekanavičienė, Brooklyn, $1.

A. J. Smith, Philadelphia, Pa., $2.

Amerikos Lietuvių Kongresas
Brooklyno Skyrius

Jau buvo pranešta, kad ALK Brooklyno Skyriaus komitetas rengia paminėjimą Lietuvos nepriklausomybės šio mėnesio 24 dieną. Tai bus penktadienio vakaras. Vieta—Grand Paradise svetainė.

Šiuo kartu galime pranešt, kad jau turimė tai iškilmei pasižadėjusį vieną kalbėtoją—drg. R. Mizarą. O Brooklyno Skyriaus komiteto pirmininkas drg. Keistutis Michelsonas, atidarydamas vakaro iškilmes, pasakys įžanginę prakalbėlę. Komisija rengiasi tuojau pakviest dar keletą asmenų pasakyt po trumpą prakalbėlę.

Apart kalbų, rengiama ir dainų programa. Jau pasižadėjo dalyvaut Aido Choras. Jis atidarys vakarą Lietuvos Himnu. Pakviesta ensamblis "Aidbalsiai" ir vienas vyrų duetas (laukiama atsakymo).

Komisija yra optimistinga, kad vakaras visais žvilgsniais bus gražus, įspūdingas.

Tenka jaust šiek-tiek ir nesmagumo. Tą patį vakarą kitoj vietoj įvyksta menininkų koncertas. Bet tai įvyksta ne todėl, kad norėta vieni kitiems pakenkt. Nei mes norėjome pakišt koją jiem, nei jie mums. Vieni kitų planų nežinojome. Mūsų komisijos svetainė jau buvo paimta apie trejetas savaičių atgal. Atkelt savaite atgal — jau permažai laiko; nukelt savaite į priekį — būtų perdaug nutęsta nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo datos.

Jei "pajudinsim pasaulį," tai abiem parengimam vietos bus permažos!

—o—

Dėl SLA Kuopos Numerio

Vienam delegatui skaitant savo atstovautos draugijos susirinkimui konferencijos protokolą kaipo raportą, vienas iš socialistų pakartotinai pareiškė, kad tokios SLA kuopos, kaip 308-ta, visai nėra. Man prisiminė, kad finansų sekretoriaus užrašuose mačiau vienos SLA kuopos numerį su paskutine skaitline 4. Tai ir savo raštelyj pavartojau numerį 304 ir patariau "L." redakcijai taip pataisyt d. J. N. raštelį. Bet ALK Brooklyno Skyriaus pereitų metų sekretorius d. Nalivaika, remdamasis mandatu, tvirtina, kad turėjo būt SLA 308-ta kuopa.

Kaip ten nebūtų, kad dėl to kas nors nejaustų skriaudos, tai šiuomi painformuoju, kad kalba eina apie tą SLA kuopą, kurią atstovavo Glaveckaitė ir jaunasis Strazdas ir kuri, buvęs sekretorius sako, prie Kongreso nepriklausė, kaip nepriklausė nei "Nauj. Gadynės" direktoriai, nei dvi LDD kuopos—9-ta ir 11-ta. Jos į konferenciją buvo atvestos tik tam, kad turėjus ką išvest.

—o—

Socialistam Durys Atviros

Tačiaus nepaisant socialistų išėjimo ir jų daromų žygių organizacijas iš Kongreso ištraukt, visi Skyriaus komiteto nariai yra nusistatę viską užmiršt, jei tik socialistai norėtų savo klaidą atitaisyt—sugrįžt. Kiek tai liečia komunistus, tai jie savo prakalbose per savo kalbėtoją viešai už tai pasisakė. Reiškia, socialistų niekas skriaust bei ignoruot nenorėjo ir nenori. Jiem durys buvo ir yra atviros. Tai už ką ir keno gi naudai dabar socialistai organizacijose lermuoja? Draugai, atsteigimas Lietuvoj demokratijos yra mūsų bendras tikslas, ir lai jis būna aukščiau bereikalingų kerštavimų!

J. Kuodis, Sekr.

TDA 17 Kuopos Nariams

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo Lietuvių 17-tos kuopos nariai ir valdyba turės svarbų pasitarimą prieš LLD 1 kuopos susirinkimą 9-tos vasario vakarą dėl daktarui J. J. Kaškiaučiui rengiamų prakalbų, kurios įvyks 26-tą vasario, 2 val. po pietų, "Laisvės" svetainėj.

A. Mureika.

East Sidės busų draiverių unija pasirašė sutartį su savininkais. Buvo nutarę skelbt streiką.

Iš LDS 1-mos Kuopos Susirinkimo

Vasario 4 d., "Laisvės" svetainėj įvyko L.D.S. 1-mos kuopos susirinkimas. Narių atsilankė nemažas būrelis. Iš Amerikos Lietuvių Kongreso, Brooklyno Skyriaus įvykusios konferencijos, delegatai išdavė raportą. Atžymėjo nešvarų darbą tūlų socialistų ir sklokininkų (dabar virtusių lietuviškais trockistais). Dabar visiems aišku, kad jų principas yra griauti progresyviškos liaudies veikimą.

Am. L. Kong. rengiasi prie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo; tai įvyks vasario 24 d., Grand Paradise svetainėj, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Ateities žiedo Vaikų Mokyklos komisijos narys G. K. raportavo, kad vaikų lankosi nemažai. Pereitą šeštadienį visi A.Ž.V.D. mokiniai nusitraukė paveikslą. Dabar mokyklėlei vadovauja du mokytojai—kalbos ir rašybos—ir dainų ir muzikos. Sekantį šeštadienį (vas. 11) bus ir sporto mokytojas.

Mokyklėlės palaikymas nėra taip jau brangus, tačiau, visgi pasidaro ir išlaidų. Iš pereitų metų turėjome iždė apie $15.00—tie pasibaigė. Tad kovo (March) 25 rengiame parengimėlį mokyklos naudai; kviečiama LDS 1-ma kuopa remti tą parengimą. Vaikų prižiūrėjimui išrinkti dar du dd.: Ona Kružaitienė ir Ig. Arlauskas.

Ateivių Gynimo Komiteto raportą patiekė atstovas J. Gužas. Ragino LDS kuopą užsimokėti duokles; kadangi kuopa turi 3 centus nuo nario mokėti kuopos iždan, todėl paimta $2 iš iždo.

Pirmininkas A. Velička paprašė liuosnorių, kurie gali paaukauti tam tikslui. Aukavo sekami: A. Balčiūnas 25c., M. Stakovas 25c., S. Adomaitienė 25c.; K. Post 50c., A. Brouk 25c., J. Kalvaitis 25c. ir G. Kuraitis 25c. Viso su smulkiais surinkta $5.45.

Tariame ačiu aukavusiems!

Į Ateivių Gynimo konferenciją išrinkti delegatai — M. Stakovas, K. Joneliūnas ir J. Gužas.

Seniaus tilpusioj korespondencijoj, minint iš LDS 1-mos kuopos parengimo komisijos nario pavardę, buvo pasakyta Bepirštis, o turėjo būti **A. Broukas.**

Parengimo komisija raportavo, kad pelno liko suvirš trisdešimts dolerių. Kada visi nariai užsimokės duokles—žinoma, bus daugiau. Pirmininkas, varde kuopos padėkavojo rengimo komisijai už jų gerą darbavimąsi.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-ma kuopa užsiima ne tik auklėti kuopą narių skaičiumi, bet duoda kultūriškas paskaitas: kaip nariai gali apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų ir tt. Dr. Paulionis sakė prelekciją ir rodė paveikslus iš bakteriologijos, apie bakterijų apsigyvenimą susirgusiame žmoguje.

Korespondentas,
J. Kuraitis.

Thomas Mordaunt, buvęs aktorius, per 30 metų skaitomas dingusiu, jei susirastų, galėtų pasiimti $40,000 gatavų pinigų, kuriuos paliko jo motina Nellie Hilcken.

Prie North Beach Orporto, iš Bowery Bay, iškas 1,200,000 kubiškų yardų žemės, kad padaryt stotį jūriniams orlaiviams.

Išgirskite Apie Padėtį Japonijoj

Lietuvių Literatūros Draugijos 1-mos kuopos susirinkime šį ketvirtadienį, vasario 9-tą, "Laisvės" salėj, D. M. Šolomskas, Draugijos Centro sekretorius, duos prelekciją apie Japoniją ir jos darbininkų padėtį sąryšyje su Japonijos karu Chinijoj.

Prelekcijos pasiklausyt ir susirinkime dalyvaut kviečiami ir ne nariai.

Susirinkimas yra labai svarbus todėl, kad su 1-ma diena šio mėnesio prasidėjo LLD vajus už gavimą daugiau narių. O tas darbas labai daug priklauso nuo mūsų pasidarbavimo. Draugai, kurie esate apsiėmę iškolektuot duokles iš nepasimokėjusių narių, paraginkite juos ateit į susirinkimą ir užsimokėt.

1 Kp. Organizatorius.

SUSIRINKIMAI

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. susirinkimas bus trečiadienį, vasario 8 d., 7:30 v. v., 79 Hudson Ave. Visi nariai būkite, nes turime svarbių dalykų aptarti. — Valdyba. (31-32)

MASPETH, N. Y.

Ši ketvirtadienį, vasario 9, 8 val. vakaro, Zabelskio svetainėje, Maspethe, įvyks ALDLD 138 kuopos susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes susirinkimas bus svarbus. Santikyj su paskelbimu mūsų organizacijos vajaus turėsime padiskusuoti, kaip geriausia gaut naujų narių mūsų organizacijai. — Sekr.

NAMŲ SAVININKAMS.

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos labai svarbus susirinkimas įvyks šį penktadienį, vasario 10 d., 7:30 val. vakare, Pijaus Shalinsko grab. įstaigoj, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Šiame susirinkime bus svarstoma gub. Lehman'o įnešimas, kad kiekvienas namų savininkas mokėtų ekstra po vieną dolerį nuo kiekvieno $1000.00 jo namo įkainuotos vertės valstybės iždan, tai yra, virš tų mokesčių, kurie yra mokami miestui. Bus diskusuojama ir kiti namų savininkams svarbūs reikalai, kaip "Mortgage Moratorium," nauja namų įkainavimo tvarka, protesto periodas ir kt.

Taigi, yra labai pageidaujama, kad visi nariai atsilankyti į viršminėtą susirinkimą, nes reikės priimti labai svarbias rezoliucijas, kurias apsiėmė paruošti adv. Cl. Vokietaitis, ir išrinkti valdybą. Yra kviečiami atsilankyti ir ne nariai namų savininkai susipažinti su šių dienų uždaviniais ir prisidėti prie organizuoto veikimo. Lauksime! — Valdyba. (32-33)

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

PRANEŠIMAS

Mirus Barry P. Shalins (Šalinskui), jo laidotuvių įstaigą, graborystę, perima **Pijus W. Šalinskas** su laisniuotu graborium.

Laidotuvių Įstaiga yra 84-02 Jamaica Ave. Woodhaven, L. I., N. Y.

Po aukščiau paduotu antrašu yra puiki šermeninė-koplyčia. Kurie nenori šermenis laikyti namuose, tai gali turėti Šalinsko šermeninėje.

Šermenines parūpiname Williamsburghe ar bile dalyje New Yorko ir Brooklyno apylinkėje.

Telephone Virginia 7-4499

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
BAR ir GRILL

Gaminam Valgius Amerikoniško ir Lietuviško Stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.

Joseph Zeidat
Savininkas
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

GRAND CHAIR CORP.
A. PETRAITIS
409 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.

Mes išdirbame puikiausius virtuvėms rakandus (Kitchen Sets), ir parduodame dirbtuvės kainomis. Mes taipgi atnaujiname miegamųjų kambarių, valgomųjų kambarių ir virtuvių rakandus taip, kad atrodo, kaip nauji. Pasiimam pataisymui ir pristatome pataisytus.

Kitchen Sets

Tel. Evergreen 7-8451

Nepaprastas Pasiūlymas
ELGIN 75-ta SUKAKTIS
Pilna Kaina $24.75 — DABAR
Tik Apribotam Laikui
$19.75

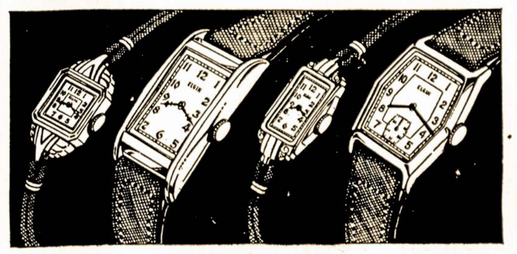

ROBERT LIPTON
Jeweler—Laikrodžiai—Brangakmeniai
701 GRAND ST., arti Graham Ave. BROOKLYN
Įsteigta 1892. Tel. Stagg 2-2173

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir Ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET — BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties — Tel. Evergreen 7-8886

Didžiausia Drabužių Krautuvė
Williamsburgh'e Skelbia Savo
February Clearance Sale
(Išpardavimą nužemintom kainom)
Vyrų ir Jaunų Vyrų Paltų
OVERCOATS
Visi $18 vertės dabar po $12.50
Visi $22.50 vertės dabar po 16.50
Visi $28.50 vertės dabar po 21.50
Bi kurie $35 iki $45 vertės puikiausi darbo paltai (Overcoats) ištisai rankų darbo ir tikrai vilnoniai po $27.50
Visi vyrų ir Jaunų Vyrų Siūtų kainos yra nužemintos sulyg aukščiau nurodymo.
HENRY NARINS SONS
670 Grand St., corner Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Klauskite apie mūsų dešimtį lengvų išmokėjimų planą.